15-1-10

R. No 1106

సూరాపురం రాజుల వంశావళికై ఫైల్యతు సారాంశంతో వ్రాసినది.

వెంకట్రావు గుమాస్తా కర్నేల్ కాలిన్ మెకెంజీ జేసిన శ్రీముఖ రాజనోట [illegible] సంవ

త్సరం మాహె జనవరి నెల హైదరాబాదు నగరములో .

[illegible] in 1842-43 [illegible] of [illegible]

5-1-10 [illegible]

వాత్సకులు॥ శ్రీమహాబుత్రిరామభక్తులు॥ శ్రీ అన్వయమున
గుపాలుడు॥ ఇతడు సీతారామభక్తుడు॥ ఈ వంశంబున॥ పరకాల నాయుడు
అనగా తిరుమంగయాళ్వార్లు॥ ఇతడు శ్రీరంగస్వామిభక్తుడు॥ - ఈ కులంబున
కోసల నాథుడు॥ ఇతనికి కోసలరాజు అని అభిధానం కలిగివుండె గ్రంధా
లో చేసేకవులు కోసల అనేదేశప్పుం గ్రంథాలకు ప్రాసం కూడదు అని కోసలరాజు అనే అ
భిధానం గ్రంథాలు చేసినారు॥ అయితే పూర్వపురుషుడు కోసలనాథుడు గనుక ఇతని
నుంచి కించపరిచిన రాజులకు కోసలవంశం అనే నామాభిధానం తగిలెను గనుక
ఇతని వంశంబున - నెం౧॥ వీరబమ్మినాయకుడు॥ ఇతడు కృష్ణాతుంగభద్రా
నదులకు దక్షిణాదేశంయందు విఖ్యాతియుత తిరుపతి ౧. కంచి ౨. శివకంచి ౩. కళస
పాక ౪. తిస్వామలై హరదేశ గతి చేస్తూ వుండెను॥ ఇతనికుమారుడు శింగప్పనా
యక ఇతని పేరు నృసింహప్పనాయకుడు॥ - నె

నెం ౨॥ నృసింహప్పనాయకుడు॥ ఇతడు పిత్రార్జితం అయిన కం
చి, శివకంచి, కళసపాక, తిస్వామలై, స్వస్థలంయందే యుండెను॥ ఇతనికు మారుడు
వడియరనాయక ఇతని పేరు వడియుర్స॥ నెం౩॥ వడియుర్స॥ ఇతని తండ్రి వుండిన
స్వస్థలంయందే వుండెను॥ ఇతనికుమారుడు కల్లప్పనాయకుడు॥-

నెం౪॥ కల్లప్పనాయకుడు॥ ఇతడు పూర్వం కంచిదేశం విడిచి ఆకులదినం
చి మాలెల్లపల్లినాటికి వచ్చి ఆ కర్నాటసరదేశములో మిరాశి సంపాదించి అక్కడినుంచి
సత్తా కొంతసున్ను సంగ్రహాన్ని కానమల్లన్ని సరదేశగతి మిరాశి సంపాదించి అప్పుడునుం
2. చి సాగరం కొలము అనే స్థలానకు వచ్చి దినిశి॥ అప్పుడు వారి వెంట వుండిన జనంబుం మూల్
గోవుమందలు కాచే గొల్లలు న్ను॥ ఇతనికి కుమారులు ౧॥ పెద్దవాన్నినాయంకంచిన

పాళ్ళినాయకులు ౩॥ ఇమ్మడి పాళ్ళినాయకులు ౪॥ ముమ్మడి పాళ్ళినాయకులు ౫॥ జంగు పాళ్ళినాయకులు ౬॥ కరి పాళ్ళినాయకులు ౭॥ బిల్లు పాళ్ళినాయకులు ౮॥ ప్రకారం ముత్తసప్తకంలో అక్కడి నుంచి సన్యాసి రూపం దాల్చి తుంబళానికి పోయిరి॥

అక్కడ ఏడు మంది జైనులు దేశగతి అవగాహనాయితనం చేస్తూవుండగా జైన సప్తకం దేశగతి యిరాశి ఆక్రమించి అక్కడ వుండగా ఇందులో కల్లప్పనాయనికు మారుతూలుసు తపప్తకంలోగ కరిపాళ్ళినాయక ౭॥ బిల్లుపాళ్ళినాయకుడున్ను దక్షిణాదేశం తిరుపతికి పోయిరి. కొడువారి ఆలుదు మంది కూమారులలో తుంబళంయందు వుండిరి. అక్కడ గోవులమందలోగ శింగతీకం, అనే కొడుకు ౯॥ జైడశంకర అనే కోడెను స్నో టౌడిసంత్రటు ఇందులో జడశంకర అనే కోడె దైవగతిని పొందెను. ఆ సమయం యందు కల్యాణిసునుంచి వక జంగం విరక్తుడైన వాడు వుండగా ఆతనితో కల్లప్పనాయకుడు చెప్పినదేమిటంటే ఈ దైవగతిని పొందిన కోడెను మీరు లేపవలెను మీరు మహాత్ములు అని చెప్పినంత్రటు ఆ జంగం ఇట్లు వంటి దైవకృతం పనులు మా నుంచి కానేరవు అని సంత్రటు అప్పుడు కల్లప్పనాయకుడు నేను ప్రతికిస్తాను అని శపథం చేసి వచ్చి పేతెత్తించి ఆ దిఅంత్రా జపసన్ చేసి గతించిన కోడెకు సర్వాంగలేపనం చేసి యెదుబింది లపాలు కోడెమీద పోసి వీరశైవుడుగనుక బసవేశ్వరుని పేరు తీసుకొని ధ్యానం చేసినంత్రటు దైవగతిని పొందిన కోడెకు జీవం వచ్చి లేచి రంకె యివేస్తా నిలిచెను. అప్పుడు సంతోష పరమైన్లు అంబళం యందు వుండే బసవ శంకరుని పేరిట బాగుడించెను. అప్పుడు సమస్తజనులు ఆశ్చర్యాన్ని పొందిరి. అక్కడ తమ ఆవుల మందలలో త్రికాలం పాడిపాలు ఇచ్చే గోవు వుండగా ఆ గోవు పగలు అడవులలో మేసి వచ్చి రాత్రి మందకు వచ్చిన మీదట పాలు పిండితే టుందుకుపితే యెంత్త మాత్రం క్షీరాలు లేకుండా పోతూవచ్చెను॥

ఈప్రకారం కొన్ని దినములు జరిగిన పిమ్మట గోవును పరీక్షించెయ్యవలెనని ఇ
చ్ఛయించి అడవికి గోవు పోయి నపిమ్మట తాను పోయి ఆ గోవు వద్ద వేసి వుండగా అరణ్యములో
వక పుట్ట వుండగా ఆ పుట్ట మీద గోవు పోయి నిలచి దినంత్రాట అపుట్టలో నుంచి బాలరూపం
గా బాలుడు వచ్చి నోరు తెరిస్తే ఆ గోవు క్షీరాలు ప్రవిస్తూ వుండెది. ఈ కల్లప్ప నాయకుడు చూచి
చి గోవు వెనక పోయి ఆ బాలుణ్ని పట్టుకొని వృయమవ్యుచు ముద్దా డ్డం చెప్పుమని ఆ డిగినంత్రా
టు ఆ బాలుడు అనినది యేమనంటె. నేను వేంకటేశ్వరులను నీకు మెచ్చితి నన్ను కొలువ
3. మనిశ్శిమందర మీకు రాజ్యప్రాప్తి అవుతుంది అని చెప్పిన మీదట అంజలి యొత్తక్తె
విశేషంబులతో మ్రొక్కి మా కు రాజ్యప్రాప్తి అయితే నీకు భక్తులము అవుతాము అని
నంతరుబ్భగవంతుడు అంతర్ధానుడాయెను. అ కడ కపిధ్వజించేయిలాది తుంబళం
నుంచి అయిదు మంది కుమారులున్ను తాను ఇంకా కొన్ని గోవుల మందలతోను గం
గావతి అనే గ్రామానికి వచ్చి అక్కడనుంచి తావరగెరా అనే స్థలానికి వచ్చి కృష్ణాతీ
రం ముదగల్లు అనే అడవులలో గోవులు మేపుతా వుండగా ముదగల్లు కిల్లేదారుడును
స్తాఫ ఖానుడు వారిని పిలిపి గోవులు మా అడవులలో మేసినదానికి పుల్లవరి ఇచ్చిపోవల్సి
ది అని పిలిపి నంత్రాట. కల్లప్ప నాయకుడు పుల్లవరి ఇచ్చేదివేమి అని చెప్పినంతట ముద
గల్లు కిల్లేదారుడు అస్త్ర వారుతై ౧౦౦ మారు సుల్తాలున్ను ౩౦౦ మంది నవాలకి కాలుబలముతో
వచ్చి గోవులతి ప్పుక పోతూ వుండగా అయిదు మంది కుమారులతో వారి మీద పోయి వారి
తో యుద్ధం చేసి వారి నిపలాయనం చేయించి కిల్లేదారుని నగారా నిశ్శాని తీసుకొని త
మ గోవుల అన్నింటిని తిరిగించుక తావరగెరికి వచ్చిరి॥

పిమ్మట ముదగల్లు కిల్లేదారుడు ముస్తాఫ ఖానుడు తావరగెరికి వచ్చిక
ల్లప్ప నాయకుని దర్శనమున్ను వారి అయిదు మంది కుమారుల దర్శనమున్ను చేసుక మీద

నిండా(పు)బలు లు మీకు మా తాలూకాలో మిరాశి ఇస్తాను. మాన సరాం నిశాని ఇప్పిం
చవలసినది. అని వారితో సమాధానం చేసుకొని ఆయిదుమంది కుమారులతో కల్లప్పనా
యకున్ను ముదగల్లుకు పిలుచుకవచ్చి ముదగల్లు తాలూకాలో సరిదేశగతి మిరాశీ చేసి
ఇచ్చెను. ఆకట్టడ కల్లప్పనాయకుడు గోసలవంశం వాడు గనుక గోసలపేట అనే అభిధానంతో
పేట నిర్మాణం చేసి తుంబళం యందు వుండిన హనుమానులను తెప్పించి పేటయందు దేవ
ళం కట్టించి అందులో విగ్రహాన్ని వుంచి ఉత్సవం మొదలైనవి చేయించి తదనంతరం ఆకట్టడ
నుంచి ముదగల్లు తాలూకు జెప్పెరి పోలభావి గ్రామానికి వచ్చి వుండిరి.

ఆకట్టడ నుంచి ముందర అరణ్యములో వచ్చినారి ఆకట్టడ వారి ఆయిదుమంది
కుమారులు ఆయిదుజనత్తులున్ను. ఆయిదు ఇరిపేరట ఆయిదు భావులని మార్గం చే
సి ఆయిదు భావి అని గ్రామం కట్టుక అక్కడ వుండిరి. ఆకట్టడ కాన్నిదినములకు లో కల్లప్ప
నాయకుడు స్వర్గస్థుడాయను. తదనంతరం ఇతని ఆయిదు మంది కుమారులు వకరిలో
వకరికిపడక ౧ పెద హన్మనాయకుడు, కొడెకల్లు రాయనపాళ్యనికిపోయి అక్కడ దేశగ
తి మిరాశి సంపాదించుకొని అక్కడనే నిలిచెను. ౨॥ ఇమ్మడి హన్మనాయకుడు సెందూరికిపో
యి అక్కడ నుంచి కోసిగికి వచ్చి అక్కడ దేశగతి మిరాశి సంపాదించుక అక్కడనే వుండెను.

3॥ ముమ్మడి హన్మనాయకుడు భీమరథీ నదితీరం దగ్గరవాడి
4 గికొళకూరుకు వచ్చి అక్కడ నుంచి బిరుదుకోటకుపోయి అక్కడ దేశగతి మిరాశి సంపా
దించుక అక్కడనే నిలిచెను. ౪॥ సౌజంగు హన్మనాయకుడు కాళగినిదిగుందికిపోయి అక్క
డ దేశగతి మిరాశి సంపాదించుక గూళదగుడ్డా అనే గ్రామంయందు వుండెను.

౫॥ కొదువబిన హన్మనాయకుడు కారాజు ఆయిదుభావి నుంచి వచ్చి
కృష్ణాతీరం కొట్టరి వద్ద వుండే నల్లకుట్టలలో వేటమార్గం వచ్చేటి గనుక కొత్తరం అనే పక్షి మీద విడి

చెను. ఆ కొక్కెర డేగ మీద తిరుగబడి కొట్టినందున నాయురాలు మొదలు వంటి పక్షులు డేగకు వెరువక
లేకనది. అటువంటి డేగకు కొక్కెర తిరుగబడినది ఇది ఆశ్చర్యం అని భూమి మహాత్మ్యం
ఇది నిండా పౌరుషం కలిగిన భూమి అని తలంచి ఆ స్థలం యందు కొక్కెర అనే అభిధా
నం గా గ్రామం కట్టించి. అక్కడ యేడు మంది తెలగూ తక్కులు రెడ్డిరికం చేస్తూ వుండగా
వారిని గొంతులు కోసివేసి అక్కడ అరుగు కట్టించెను॥

ఆ స్థలం యందు ౬౦ గుర్రములున్ను, ౩౦౦ మూడువందల కాలుమంది
నిజమా చేసుకొని అక్కడ వుండి కర్తవ్యం చేసినది. ౧॥ కంచి నకరడ కల్లేలమందు బిజ్జా
పురం బాదుష హస్తగతం నుంచి అముల్దారుడు వుండగా అతని మీద పోయి యుద్ధం
చేసి జయమొందినది అతని దికం కుమ నగారాను, మాయ మరాతబును. ఏకనిజ
ముతో సుకవచ్చి కొక్కెర చేరెను. ౨॥ తదనంతరం నుదురుగల్లె దేశాయిబ వారి వసంతరా
వు అనే నాయకుడు బాదేవాపురంలో వుండి సకల దేశం రాజ్యం చేస్తూ వుండగా అతని మీద పోయి
యుద్ధం చేసి అతన్ని నిర్వాసి చేసి ఏకజనాల్ని నంపి అక్కడ పాడుబ్బావి వుండగా అందులో మృత్తిక
వపారి నిర్వాసి అక్కడి నుంచి కొక్కెరికి వచ్చి చేరెను. గనుక ఇతని నుంచి ఈ సంస్థానం రాజులకు
బిరుదులు అనే వచ్చెను. ఈ ప్రకారం రెండు రాజకార్యాలు ఇతడు చేసినా గనుక అనేవా
రిని వివాహం చేసుకొనినందున ఇతనికి హాతి నాయకుడు అనెను. ఈ రాజు ప్రతాపవంతుడు
నిండు యవ్వనం లో కొన్ని దినములకు కొక్కెర గ్రామం యందు దైవగతి నొందెను—

నెం ౬॥ హాతి నాయకుడు. ఇతని తండ్రి వుండిన కొక్కెరి గ్రామం యందు వుండి
ఈరమ్మ అనే వారిని వివాహం చేసుకొనినందున ఇతనికి పెద్దహమ నాయకుడు అనే కుమా
రుడు కలిగి సంవత్సరము ఈ రాజు దైవగతి నొందెను—.

నెం ౭॥ పెద్దహమ నాయకుడు. ఇతడు తండ్రి వుండిన కొక్కెరి యందు వు(ండి)

నాగమ్మ అనే వారిని వివాహం చేసుకొనినంత్రాలు ఇతనికి యరసింగమనాయకుడు కలిగెను. తదనంతరం దైవగతిని బొందెను. నె ౯. యరసింగమనాయకుడు. ఇతడు తండ్రియుం దినకే కేౘరియందు వుండి యల్లమ్మ అనే వారిని వివాహం చేసుకొనినంత్రాలు ఇతని [illegible] నాయకుడు పుట్టినమీందట గతించెను. నె ౧౦. ఇతడు తండ్రియుం దినకే కేౘరి స్థలయందు వుండి వెంకమ్మ అనే వారిని వివాహం చేసుకొనినందున ఇతనికి వీరజంబ నాయకుడు కలిగిన మీందట స్వర్గస్థులాయెను.

నె ౧౧. వీరజంబ నాయకుడు. ఇతడు పెద్దలు సంపాదించిన కేౘరిమీరాశీయందు వుండి మూరుతమ్మ అనే వారిని వివాహం చేసుకొనినందున ఇతనికి బసవనాయకుడు జన్మించిన మీందట గతించెను. నె ౧౨. బసవనాయకుడు. ఇతడు పెద్దలు సంపాదించిన కేౘరిమిరాశీయందు వుండి [illegible] కాంబమ్మ ౧. గంగమ్మ అనే వారిని ఇద్దరిని వివాహం చేసుకొనినంత్రాలు ఇందులో గంగమ్మ అనే వారికి సంతానం లేకపోయెను. కాంబమ్మ అనే వారికి గర్భదశాయి నాయక ఇతని పేరు పెద్దస్వామి నాయకుడు కలిగినంత్రాలు ఇతడు దైవగతిని బొందెను. నె ౧౩. పెద్దస్వామి నాయకుడు. ఇతడు కేౘరియందు వుండి [illegible]మ్మ అనే వారిని వివాహం చేసుకొనినందున వీరికి ౧ దేశాయి జక్కప్ప నాయకుడును ౨ [illegible] మప్ప నాయకుడును వీరు ఇద్దరు కుమారులు కలిగి వుండగా వీరికి వివాహం చేసినది దేశాయి జక్కప్ప నాయనికి వెంకమ్మ అనే కన్యకను తెచ్చి వివాహం చేసెను. చ్చుపోమప్ప నాయనికి నాగమ్మ అనే వారిని వివాహం చేసి తదనంతరం స్వర్గస్థులాయెను.

నె ౧౪. దేశాయి జక్కప్ప నాయకుడు. ఇతడు కేౘరియందు వుండగా ఇతనికి ౧ గద్దిలింగనాయకుడును ౨ గద్దిబస్వినాయకుడును పుత్రద్వయము కలిగిరి. ఇతని తమ్ముడైన చ్చుపోమప్ప నాయనికి సంతానం లేకపోయెను. తర్వాత ఇతడు దైవ

గతించెను. నె ౧౪౺ గద్దిబద్ది నాయకుడు౼ ఈ రాజ్యన్ని ఇతనికి అన్న అయిన గద్ది
తిమ్మనాయకుడున్ను కైకలూరులో వుండగా వరిభార్యలు. గద్దితిమ్మనాయునికి ౧ కొండమ్మ నా
మవతి ౨ [illegible] నమ్మ౼౩౼ తిమ్మవ్వ౼ ఈ ప్రకారం ముగ్గురు భార్యలు వుండగా వీరికి కుమా
రులు కలిగినది ౧౼ పోమప్ప నాయకుడు౼ ౨ ౼ పెద్దప్ప నాయకుడు౼ ౩ ౼ పెదపోమప్ప నాయకుడు
సామి నాయక౼ ౪ ౼ చినపోమప్ప నాయకుడు ౫ ౼ చినపోమప్ప నాయక౼ ౬ ౼ గుద్దిపో
మప్ప నాయకుడు౼ ఈ ప్రకారం కు తసప్తకం వుండగా ఇందులో పెదపోమప్ప నాయకు
డు కృష్ణానదికి దక్షిణం ౪ కోసుల నది దాటుకుపోయెను. కొడుపల్లె [illegible] కుమారుల
తో గద్దితిమ్మనాయకుడు కైకలూరులో యుండెను.

గద్ది పిద్ది నాయకునికి ౧ అమ్మవ్వ ౨ [illegible] నాగతి ఇద్దరు భా
6 ర్యలు వుండిరి. ఇందులో యవ్వరికి సంతానం లేకయుండెను. ఈ గద్దిపిద్దినాయకుడు అన్న
అయిన గద్దితిమ్మనాయకుని తోబుట్టువమ్మ [illegible] కైకలూరు నుంచి కృష్ణానదివద్ద దక్షిణంగా
వెలగోటి [illegible] దేశానికి వచ్చెను. ఆ కైకలూరు నుంచి వెంట వచ్చిన జనం ౧ మాధవ [illegible]
[illegible] డున్ను ౨ ౼ [illegible] నాయకుడు౼ ౩ ౼ [illegible] నాయక కొండయ్య౼ ౭ ౼
సముద్ర నాయకుడు౼ [illegible] యుల్లయ్య౼ ౮ ౼ [illegible] వెంగయ్య౼ ఈ సప్తకం
ముఖ్యులైన వారున్ను ఇంకా వారి గుత్తిని [illegible] బట్టి కొలుచుకొనే దారుడున్ను. ఇంతమం
[illegible] కృష్ణానదికి ఇవతల [illegible] దేశానికి వచ్చిగాం [illegible] ఇంట్లో దిగి
[illegible] నా ఆ కైకలూరు వర పోలబొడి చిత్తగా. ఆ స్థలం లుందు లక్ష్మీదేవి నవోసి తీసుక ఆ కొం
[illegible] వుండి వెళ్ల [illegible] దేశానికి వచ్చెను. అప్పుడు వెంట వచ్చిన జనం ౧ ౼ [illegible]
[illegible] నాయక [illegible] ౨ ౼ [illegible] నాయకుడు౼ ౩ ౼ [illegible] నాయకు
౪ ౼ [illegible] నాయక౼ ౫ ౼ [illegible] నాయక౼ ౬ ౼ [illegible]

ర నాయకులు॥ సూర్యారావు కొండనాయకులు॥ చిన కొండనాయకులు వీరు వచ్చి యిలాగు
నిమిదినాక ఇంకా ఇరువై రెండు మందిని వెరశి వచ్చి జనమున్ను రెండు గుర్రాలు స్వారీ
సముదాయంలో వుండిన కల్లుకు వచ్చి అక్కడ సంవత్సరం వుంది. పిమ్మట ఇజారిత్రాయంలు
దు బిజాపురం బాదుషహా తొల్లునుంచి ఆత్రాపాలు అవులు యొకే సీమె చిత్తూరుగా అనే వాలిమీ
ద వీరుడ పుడు పోయి సంత్రాట వారికి వారికి యుద్ధం నడిచి వారికి ఝాంవకటపడతావుచేసు
క వుంది నకల్లుకు వచ్చిన కొన్ని దినములు జరిగిన పిమ్మట కప్పకోలగూరులో వుస్తాపఖా
అనేవాడు అవులు చేస్తావుండగా వానిమీద పోయి సంత్రాట అతడు గోలుకొండకు పా
రిపోయెను. అక్కడినుంచి మొలగుత్తి తింగళ మహాదేవుని మీద పోయి సంత్రాట అత
డు బిజాపురానికి పారిపోయెను. తిరిగి వుండినకల్లుకు వచ్చి గింగనపల్లి అనే అరణ్య
మార్గంలో దేవరకల్లు కోటానమడుగు అనే అడవిలో వచ్చిచేరి అక్కడినుంచి గొం
డి శేకెరి అనే చెరువుపక్క కుక్కలు తీసుకోని పొయి మార్గం వచ్చి కుండేటి మీదకు వచ్చెను
విడిచి సంత్రాటు తిరుగబడి కుక్కను కుండేటి కొట్టెను॥

87 అప్పుడు మాంచి శోభనామి సందాక్షేత్రం కలిగిన దిన అని స్థాయి బాలస
మృతులో రికర్కి హళ్లి అనే గ్రామం అరణ్యములో కొండమీద వుండగా ఆగ్రామం పే
రువాగిన గిరి అనే శ్రీబ్రహ్మధ్యానంలో దుర్గం నిర్మాణం చేసి నది శకం తేలియడి దుర్గాదు
గగం కట్టించుక అక్కడ రాజధానీ చేసుక లం గుర్రములున్ను ౩౦౦ మాలక్ కొలిమం
దినిక్షురాసేను. అక్కడికు మర వానిఇంట్లో తిరిగి వరపోలబండ చెక్కను గనుకలక్కు
డలక్ష్మిదేవిని చేసి దుర్గం కింద నెల్లిగి తల్లారు గిరి వాల్లు కల్లు యిందు సరకారు తప్పు పారువ
డగా వారిమీద పోగా వారు యుద్ధం చేసి పారిపోయిరి. అక్కడ నుంచి తన అన్న గద్దియిని
నాయకుడు కొకెరి యుండు వుండగా అతని మీద పోయి కొన్నిదినములు యుద్ధం చేసి

ద్దులు సంపాదించిన మీరాశిభూనం చేసుకపోగిన గిరియందువుండగా తన పుత్రసంతానం

లేక పేమును [illegible] ఇతని అన్న అయిన గద్దెతింగినాయకునికి కుమారుడు పా

మినాయున్ని వానినగిరి కి తెచ్చుకొని దత్తు స్వీకారము చేసుక ప్రబుద్ధుడైన తర్వాత వివాహంచేసినది.

౧ కు వెలయిల్లలకుంది వారి చిన్నది [illegible] నాగత్తి ౨ జాతి హోళ్లవారి చి

న్నది పెద్ద గంగాన్వా ౩ చిన్న గంగాన్వా ౪ మందికుంటు వారి మారెవ్వ ఇక్కు మూడు తెగలు

[illegible] ౫ కస్తూరమ్మ. ఈ అయిదుమందిని వివాహంచేసిన పెమ్మనాయకునికి కుమా

రులు ఇద్దరు పుట్టిన వున్నారు. ౪౦౦౦ కాలుబలం కూడా ఇచ్చి దేశంలో పరాక్రమంబుగా

సాధించి ఏకఛత్రరాజ్యాని చేసుకరాజ్యం చేస్తూవుండగా సకలదేశం [illegible] మరకత వర్త

తం ఇతనిచ [illegible] తానాలు పాడుకు [illegible] కిరణాని బలిసి పేయమ

ఆవర్తనం [illegible] జాపురం [illegible] బాదుషాహో [illegible] పోయినం

దున బాదుషా హతన [illegible] ౧ కు [illegible] ౨ కు [illegible] ఇరువైవే

లక్షల [illegible] ఇచ్చి గద్దెపెద్ది నాయున్ని పట్టి తెమ్మని పంపించగా వారు వచ్చి గోదిత్రేణి

గ్రామం వద్ద దిగిరి. అప్పుడు వారి వద్దికి సంధి నిమిత్తం ౧ కు కన్నప్ప ౨ కు మజుమదారు భాస

ప్ప ౩ కు [illegible] ౪ కు [illegible] వప్ప. ఈ నలుగురిని పంపించినంత్తట్టు వారు పోయి వచ్చి

న సరదారుల [illegible] చేసుక మీరు యేందు నిమిత్తం వచ్చినారు. అని అడిగినంత్తట్టు వారు చెప్పి

౪ నది గద్దెపెద్ది నాయున్ని పిలుచుకరమ్మని బాదుషాహో ఆజ్ఞ అయినది అనిచెప్పినంత్తట్టువి

రు నలుగురుపోయి గద్దెపెద్ది నాయునితో చెప్పగా అయితే చింత్త ఏమి అనితాను

[illegible] పురంలో వుండి తనకుమారుడైన పాపినాయున్ని వెంటు [illegible] సుప్పనా

యున్ని కొంత [illegible] ఇచ్చి పంపించెను. వీరు తర్లివచ్చి గోదిగిలో సరదారుల దర్శనం

చేసుక ఆక్రమం [illegible] సాపోంబు [illegible] ప్రమాణం చేసుక వారు వీరు కూడి [illegible]

రానికి పోయిరి. సికందర బాదషహా యూసఫ్ ఖాన్ స్వామి నాయకుడు ముజ్రా మరలు చేస్తుని వస్త్ర
నజరాణ తెప్పించి యుద్ధం చేయమని చెప్పగా అప్పుడు స్వామి నాయకుడు రెండు సార్లు తలపడ్డా
లు జరిగె. సుల్తాను గజం మీద ఎదురుబడినంతట ~~[illegible]~~ గజం నిలవి పోక పారిపో
యిన దినుసాలి పిలుచుక వచ్చినప్పటి నుంచి వారి మీద కత్తి ఎత్తినదా ఇవ్వడం ప్రతిదిన
నిన వారికి అసాధ్యమై ఉన్న కార్యాలు కూడా చేయించి మహాధనం తెప్పించి బాదషహాగారికి చెప్పినందున
బాదుషహా ఇబ్రాహిం అబ్దుల్లాఖాను అనే వారికి జబ్బల గద అనే కిల్లాలో వుండె తాలుక
బడి 12 సంవత్సరములు పెరిమిన నా స్వాధీను కాక వుండెను. అంత నిమిత్తం స్వామి నాయకు
ని పంపించినంతట పోయి సాధించి కిల్లా మీద తన స్వాధీను చేయించి [illegible]
వేసి వచ్చినందుకు బిజాపురం బాదుషహా అలి ఆదిల్షహా గారు [illegible]
స్వామి నాయకునికి దయచేసి ఇచ్చినది. శకం 1588 సరియైన ఆలుష అనే దానికి 1077 హిజ్రి
1666 సంవత్సరంలో ఇచ్చిన వివరం ~~[illegible]~~ వ్రాస్తాను॥

1. ఇతని మీద విధిచిన మత్తసజాన్ని 1. నసు [illegible] సువారులున్ను
2. [illegible] 3. పాలకీ వకటి 4. ఆఫ్తాబ్ గిరి వకటి, 5. శిరపావ వకటి 6. బిజాపురం ప్రాం
[illegible] తంకసు బాగ్రామాలలో కూడ సరదేశ గతి మిరాశి 1. 8. చైత్రి వృస్యాలితో
బిజాపురం వుమ్మడి 9. కుచరి సాంపాదిని పరగణాలో బాగ వాళ్ల వుమ్మడి 10. బదర
కుంరి నాయక మరేవాళ్లు 11. 12. నవరిబత్తా పురం పొలకి మాన్యం 12. 13. సగరుసర
కారుప్రాంతం సమగ్రం జవాగలు 14. పాటి వెన్నని మిత్తం పరగణాదిపాపురం సమ్మతు-
పెమ్మనూరు సావిత్రి కు 15. హామ్సాజాతి మను బాం 16. 17. ధ్యం కల్ల వకటి 18. బెంది
9 మీద రత్నం 18. సరదేశ ముఖి మిరాశి బరాబరి చేసినది. 19. ఉల్ల ను లగ్రామాలు
వంతెన మీద 20. తాళ్ల కోట గ్రామాలు 21. లో కూడ ఇచ్చి ఇనాం 22. రుసుము

౧౧ తనఖాలు అనేరుసుములు మొదలైనవి ఇచ్చివేయబడిన పత్రిక ఖాజా హామీద ఖానున్ను త్రిప్పి పంపించెను. స్వామినాయకుడు సరదారులో కొందరిని అర్కాపురానికి వచ్చి ఇద్దరు సరదార్లు మశలవు ఇచ్చి పంపించెను. వారు బిజాపురానికి పోయిరి.

శ్రీశక్తి పిత్తి నాయకుడు వారి నగరి రాజధానియందు ౩ సంవత్సరాలున్ను ఆర్కాపురమందున్ను నగరి రాజధానియందు ౧౨ సంవత్సరములున్ను మొత్తం ౧౫ సంవత్సరములున్ను రాజ్యం చేసి బాలా స్తోత్రం మంత్ర దనిపించుతాని శాలివాహన శకం ౧౬౦౦ కాళయుక్తి నామ సంవత్సరములో నాగినవారి యందు స్వర్గస్థులాయెను. — ౧౧ స్వామినాయకుడున్ను శ్రీరాజు తండ్రి అయిన శక్తిపిత్తి నాయకుడు వుండగానే బిజాపురం బాదుషహా వద్ద శ్రౌత్రం చేసి బిరుదావళులు పదంగుల సంపాదించుకొనెను. తండ్రి కాలం చేసిన తర్వాత నగరం రాజధానియందు వుండి సకల దేశం మొదలైన రాజ్యము పరిపాలన చేస్తూ వుండగా తన కుపుత్రసంతానం లేక పోయెను అని [illegible] తిస్తూవుండగా అతని అన్న అయిన గురిమంటజైదిసో మప్పుభార్య గౌరమ్మ తన తమ్ముడైన పెద్దపిడాలయ్యని పిలుచుకవచ్చి స్వామినాయునికి దత్తు చేసెను. నరకచోరాజు వర్ణనే సంతోషంగా అవుతూ వుండెను.

తర్వాత వచ్చిన కాలంలో నాగినవారిలో శ్రీస్వామి నాయకుడు సజ్జచే నిలయము లొన్ని సవారి చేస్తూ వుండగా గుట్టం దెబ్బతగిలి రాజగోపాల స్వామి విగ్రహం తాల్లు ములో వుండి విపరిలో పడెను. సవారి అయిన తర్వాత నజ్ఞానచరువుగా వుండగా తీసుకొని సంత్రాటు గోపాల విగ్రహం చూచి సంతోషపడి పెద్దలైన వారిని పిలిపించి వారి యనగా చెప్పరి గదా, నాకు శ్రీకృష్ణుడు మెచ్చిన స్వార్థము తైనాయున నవసజ్జ చేసి లోకమందున సజ్జ కృష్ణస్వామి అని అభిధానం పెట్టి కొలుచి సంతాటు నాకు పూజోత్సవం కలదు అని చెప్పినాడు. ఇతడు ఆనంవి నమోయించిన వేళ్లైవృడు నమక,

శేష తప్పులు కొంత్రమంది దానికి విరుద్ధంగా చెప్పినందున సమ్మతించక అప్పుడు విగ్రహాన్ని
మంచి స్థలములో వుంచి తాను సుఖనిద్ర నిరాహారులై విగ్రహం ముందర శయనించినంత
స్వప్నంలో కిరీట శంఖుచక్ర పీతాంబర వనమాలాలంకృతుడై ఆభరణాలతో ప్రసన్ను
డై నా కుమారుడా సుదర్శనా అని చెప్పిన మాదిరి వెంకటాద్రికై వెళ్ళి తిరిగి [illegible] వుండినవా
రాయలను పిలుపించి దాసుడవు కమ్మని స్వప్నం అయినది. ఇందుల అర్థం ఏమి
అని విచారించగా వారు చెప్పినది. తనకు భక్తుడవు కమ్మని చెప్పినారు కాబట్టి నిర్వహణ
కై వంశాని శ్రీ వైష్ణవ ప్రపన్నులకై ముద్రాధారణం అయి కొలువవలెనని చెప్పిన
తర్వాత ముఖ్యనే గొందిలో కంబవరం శ్రీనివాసాచార్యుల వారు అనే శ్రీ వైష్ణవులు
వుండగా వారిని పిలుపించి వారిచేత ముద్రాధారణం అయ్యి సమస్త స్వామి విగ్ర
హాన్ని నిత్యపూజకు వుంచుకొని వేణుగోపాల స్వామి దేవళం కట్టించి ఆ వి
గ్రహాన్ని వుంచి ఉత్సవ విగ్రహాలు తాము పత్తికోటలు నుంచి చేయించి తెప్పించి అనేక
ఉత్సవాలు చేసి నా పురంలో వుండగా బిజాపురంలో పాదుషా లేని నగరంలో యు
ద్ధం చేసిన సమాచారం ఢిల్లీలో వుండే ఔరంగజేబు పాదుషా వారికి ఇతన్ని చూడ
వలెనని తన వద్ద వుండిన నరనామ స్వక అనే సరదారు [illegible] వెలతురగాలం
ఇచ్చి పిలుచుకు రమ్మని పంపించినంత్రాట అతడు వచ్చిన పాపురందు గారికి [illegible]
ని మొహం చాటు పెట్టెను. అప్పుడు స్వామి నాయుడికి న్ని పాదుషా హొజూరు [illegible]
ద్ధం నడిచినంత్రాట స్వామి నాయకుడు [illegible] తీసుకొని కొండలో [illegible]

అప్పుడు తిరిగి తనసరదారులు [illegible] అగ్ని [illegible] భర మయ్యా [illegible] సవహ
శ్రీ కాళప్పు. [illegible] పురి కొలువుక పాదుషా హొజూరుల మీద పడి వారిని
చికాకు పరచి వారిని బంగుళ్ళు [illegible] పాదుషా హొజూరులు ఇతని [illegible]

11. హోనికి భీతుడై శ్రీమంరథి ప్రవాహనది పర్యంతరం నిలువక పారిపోయెను. హతుడైన
నవాబు తెప్పించి ఆకోట పాదుషా వారియందు వుంచగా అందులో వేసి బంధించెను.
తర్వాత ఇతనికి ఖానాఖాన్ బహదూరు పుత్ర సంతానం లేనందున
కుమారునికి బాకీ ... అభిధానం పెట్టిన ... పురం రాజధాని యందు రాజ్యము చేస్తూ
వుండగా పారిపోయిన మస్తుఖానుడు ఫౌజులతో ... కొండకు పోయి చేరెను. ...
మస్తుఖానుని తల్లి ... పారివచ్చినందుకు ... అని ...
పంపించెను. ... వర్తమానం ఔరంగజేబు పాదుషావారి ... 1. ... ఖానున్ని
2. ... ఖానున్ని, 3. ... ఖానున్ని, ... ఇరువై ... ఫౌజులు
ఇచ్చి పంపించెను. వారు వచ్చినంతట ... వారి ... వారి వెంట
... సిద్ధమైనది. 1. ... 2. తనకు దత్తుడైన పిల్లయ ... 3. ...
... 4. ... 5. ... 6. ... 7. ... 1000 ...
... 11000 కాలుబలంతో కూడుక ఢిల్లీకి పోయెను అని వ్రాసినారు.
పాదుషా వారి ... వుండి ... పోయెను ...
ఆకోట లేనందు పాదుషా వారికి రాజులు ... ఢిల్లీ దర్బా
... తరం ... సర్దేశగతియెరాన చేసి ఇస్తాను అని అప్పుడు తమకు 1000 ...
... ఇచ్చి ... కరారు చేయగా ... రూపాయలు ... ఇతనికి
మారుడు ... పిల్లయన్ని ... అప్పుడు ఢిల్లీ ... తరం సర్దేశ
గతియెరాన బహాలు చేసి ఇంకా 1. ... 2. ... మనుషు
బా, 3. ... 4. ... కోతులు ... ఇచ్చి ...
... చేసి ఇచ్చి పంపించెను. ... రాజధాని నుంచి పారి ... దినిన

స్థలానికి వస్తూ వుండగా రాజ విభిన రంగా మస్తు భానుని భార్య ఈమె తిమ్మాంబ వెంకట్ర
త్నమ్మగారి నా మెగుడు ఇతని కార్యార్థమై పోయిన తావెను. ఈ నిఆక్రోశం తో
సువర్ణముఖీ లో స్త్రీమ మాన్యులు శ్వాన్ని వేయుంచి పామునాయుడు వల్ల విరాదివేసెను.
చితి జ్వాల చేరు తానే సహగమనం చేసి స్వర్గస్థురాలాయెను.

ఇతని వెంట వచ్చిన సరదార్లు. కల్లప్ప, బాసప్ప, మొదలైన వారున
12. వంశ కర్తలు లో వుండే కల్యాణం తెసి సంధించి కస్తూరి సింహ నవాబు తీసుక శాపురం మొ
దలుంచి వారి నగరికి వచ్చిన దానం చేసిరి. ఈ రాజు నగపురం రాజధాని యందు గంపం
వత్సరముల రాజ్యం చేసి సింహాసనం తురుదని స్థిరమై బలుతని పించుక వేర్వేరై
వారి బి విష్ణుభక్తి పరాయణుండై గావిల్వా పాన శకం ౧౬౮౦ విభవ సంవత్సరంబున స్వర్గ
స్థులాయెను. ౧౬౬౦ ఇమ్మడి నాగప బాకప్ప నాయకుడు ఇమ్మడి నాగతిప్ప నిమి
టిలో యున్న పాముసాయకుడు స్వర్గస్థులైన తర్వాత సవతి కొడుకు అయిన బాకప్పనా
యుడు వద్ద వుండుక రాజ్యభారం విచారించుకుంటూ వుండగా పెద్ద పిన్నయడు సా
మినాయుడి వెంబడి పోయి వ్యాలలో వుండగా ఇతని వెంబడి పోయిన వారు. ౧౬ వాను
మంత్రాల వుభాన జాడి, ౧. పరగడి దేవా పురం నాద తొండమనాయుడప్ప. వీరు ఇద్దరు కూ
డా పోయి వుండగా వీరిలో కొండ వేంకటాద్రి వుండిరి. తంత్రమైన పాము నాయకు
డు నయించిన తర్వాత వారి వెంబడించి శోకవుండిరి.

వీరు బస్వ వత్సరంబుల పర్యంతరం హా లోక్రమమ పడి బారణ పోసిరి బ్ర
హ్మ స్త్రీ ప్రాసి నా తనకొడుకు గిరి యప్ప బాదుష వారి వద్ద వుండెను. అప్పుడు ఆ జైరాబాదుష
వారి దూరం కాని పిన్నయల స్త్రీ మూలకు పోయి వుంచినారు అని విచారించగా అప్పు
డు తే తెసెగడా రంగా మస్తు భానుని భార్య స్త్రీ దమ్మె బెట్టుంచినది అనితే ఇస నంతులపిన్న

యున్నిపియు పింబి వస్త్రపాత్రాయిచ్చినదిగాక టేమన పాలకము జ్ఞ మన్నదయిచేసి
చ్చివ్యెంతకూ పాలయులని శిత్రం వెంబడినగ శాబద్ధనఖా. ౧౹ లాలితాలేఖా. ౩౹ గాజుద్దఖా.
తావు బకషు౹ లోనాలు నూమంది సరదారులకు షా జు తోకూడ పంపినారము. వారి నగరిలో
లో అమ్మనాగతిరాజ్యం చేస్తూవుండగా ఆ వేపెటి బుటువచ్చిన సరదారులు చెన్ని వాళ్ల స్థలాని
కి వచ్చిదిగినారు ఇదంత్రా సరిగదా. పీరాజు యీవత్తు వచ్చి పిల్లలయున్నిపియునూక పోయిరాజ్యాన్ని
రంకట్టేదీ అనిప్రాణసంతృప్తియిమె బూచప్పనాయున్ని హెమ్మని చెప్పితే ఆ తరువాత నందునతా
3 మపోయి పిల్లలయున్నిపియునూక వచ్చి పట్టాభిషిక్తున్ని చేసినాము. లో అమ్మనాగతి బూచప్ప
బ సంవత్సరంబులు శాలివాహన శకం ౧౬౹౦ బ యువనామసంవత్సరం పర్యంతరం రాజ్యం చేసిరి౹

వెంగళ౹ పెద్ద పిల్లలయుకపి తాంబరబలింది౹ యీరాజు పట్టాభిషిక్తుడై
న తర్వాత బూచప్పనాయున్ని పట్టి ఖైదు చేసి యిప్పుడే తెమ్ము అని యత్నంలో వుండగా బూచప్ప
నాయుని కింద వతర్ వానాతె లిసి వారి నగరి నుంచి పారివచ్చి భీమరథీ నది దాటిచిత్ర
పురం [illegible]కు ఆరయోరు కొండలలో పడి అక్కడి నుంచి దేశత్యాగుడాయెను. తర్వా
త పిల్లలయుకు ఈ వారి నగరిరాజ్యాని యందు విహారం చేసుకున్నది. ౧౹ వెలుగులగుం
ది వారిచిన్నది. మంగా నాగతి ౧౹ ఇంతి తాళ్ల వారిచిన్నది పెద్దస్త్రీ. తిరుచిన స్త్రీ
౪౹ పరసోబతు వారి చిన్నది బంగారమ్మ ౹ ౫౹ పెళ్లూరు వారి చిన్నది తిమ్మమ్మ. లోయు
డుమంది నివిహారం చేసుకొనెను. తర్వాత వరుసాత వుండుకున్న స్త్రీలు ౧౯౦ మంది.
౧౹ తట్టి మహాలరాణుప్పు [illegible] వెళ్లి నారాయణమ్మ ౹ ౨౹ దేవ తాయి వెయనైతట్టు
వారి దేవమ్మ ౹ ౪౹ మస్తకారతట్టు మంచిరాయప్ప౹ [illegible] జ్ఞులపడ్డన్న బిడ్డ దం
తప్ప౹ లోలోయిదుమంది వుండుకున్న స్త్రీలు౹ యీ పది మందిలో కూతురు విభూతి సామ్రా
జ్యం దై వెంబడిన వచ్చిన సరదారులు. శాబద్దీఖా, లాలితాలేఖా, గాజుద్దీఖా, కామబిక షకా

నాలుగు మంది సరదారులను కైజులో కొంత పంపించెను. వారిని గిరిలో ఈ శ్రీ ముత్యాల నాగ
తి రాజ్యం చేస్తూవుండగా ఫమేపేరిట ఢిల్లీ వచ్చిన సరదారులు వెళ్ళి వారల స్థలానికి వచ్చి దివాన
దం ప్రాపరిపాదా. మీరు కలుపు వత్తు వచ్చి పిల్లయున్ని పిలువక పోయి రాజ్యభారం కట్టెది ప్రవిశ్రాస
నందున కేమిటి బాకప్పనాయున్ని పావన్నవాల్పేతె ప్రతిపాదనందున తానుపోయి పిల్లయున్ని
13 పిలుచుక వచ్చి పట్టాభిషిక్తున్ని చేసెను. ఈ శ్రీ ముత్యాల నాగతి బాకప్ప బసంవత్సరంబులు
A.D.1695.
నాలి నాయనశకం ౧౬౧౭ యువ నామ సంవత్సరం పర్యంతరం రాజ్యం చేసిరి—

నె ౧౭౨౪ పెద పిల్లయుక పీతాంబర బలిరెడ్డి. ఈ రాజు పట్టాభిషిక్తుడైన తర్వాత బాకప్పనాయున్ని పట్టెనైదు చెల్లి వెనుక నిలుపుత్వంలో వుండగా బాకప్పనాయునికి ఈ వత్తమొవంతెలిసి వారిని గిరినుంచి పారివచ్చి శ్రీమరత్ని సవిదారి చిత్రాపురం తాలూకు ఆరబారు కొండ లోపది అక్కడినుంచి దేశత్రాసు దాయనను. తర్వాత పిల్లయుకుదు వారిని గిరి రాజధాని యందు వుండి విశా వారు చేసుకున్నది. ౧ పెండ్లి నుంది వారి చిన్నదివుంగా నాగతిర్మ ౧ జాతిపోల్లి వారి చిన్నది పెదకృష్ణమ్మ ౧ ౩ చినకృష్ణమ్మ ౧ ౪ సరదారు లు వారి చిన్నది బంగారమ్మ ౧ ౫ శిల్పి వారి చిన్నది తిమ్మమ్మ. ఈ ఆయిదుమందిని వివాహం చేసుకొనెను. తర్వాత వడుగాక వుంచుకున్న స్త్రీలు. ౧ రంగమ్మ ౨ తక్కడి మహాలక్ష్మి ఉప్పుచెన్నెలి నారాయణమ్మ ౩ దేవకారుపెయిన్నే తప్పు వారి దేవమ్మ ౪ మస్తానలు తప్పును రామవ్వ ౫ సుజ్జులు పిడ్డిన్న బిడ్డ దంతవ్వ. ఈ అయిదుమంది వుంచుకున్న స్త్రీలు, ఈ పదిమందిలో కొందుకు విభూతి సామ్రాజ్యత వెంబడిన వచ్చిన సరదారు నా బర్దీఖాన్, తెనాలివేఖా, సాజుద్దీఖా, కామబితఖ ఈ నలుగురిని లక్ష్యం చేయ్యకపో వుట వారి వారికి నిష్కర్ష చేసుకున్న రూపాయలు న్నిచ్చక కైజులు కూర్చక వుండగా ఈ సంగతులు చూచి సరదారులు ఇంత స్వీనమ్మరాదు వమ్ములు అవమానత చేసెనని

ఔరంగజేబు ఆలంగీరు బాదుషహాకు వ్రాసినంత్రటు దండివముంకలతో బాదుషహా
తరలివచ్చి వాగినగిరి వద్ద దిగెను. పిడ్డినాయకుడున్ను తనవద్ద ఫౌజులుతో కూడుకున్నాడు.
౧॥ సిందూరావు ఘోరపడె. ౧౨౦౦౦ గుఱ్ఱం. ౨॥ ధనాజీ అనే సరదారు వద్ద ౧౨౦౦౦ గుఱ్ఱం
పేతాలుబలం ౧౦౦౦౦ వెరశి ౨౪౦౦౦ ఫౌజులతోను యుద్ధంచేసెను. వాగినగిరిదుర్గం మీద
14. ధూళకామారి అనే దొడ్డ ఫిరంగి వుండగా ఆ ఫిరంగితో బాదషహా ఫౌజులమీద సులదమూర
ది అనే గుట్టవద్ద వుండగా ఆ ఫౌజుల మీద కొట్టు తూపేగా వెంటనే నాయకులు బారబెడుతూ
వెను. అప్పుడు బాదుషహా అక్కడ నిలువలేక కొంత ఫౌజులతో దేవాపురం మీద దిగిరి
ప్రకారం మూడు నెలల పర్యంతరం యుద్ధంచేసి బాదుషహా గెలవక వుండగా. సిందూరా
వు ఘోరపడె అనే సరదారుడు లక్షరూపాయలు బాదుషహాలంచం తీసుక వెంకసంపదెన్ను
తెలిసి పున్నాడు. మనము యుద్ధం చేసేది కాదు అనేసి మనం ఇకడినుంచి వెళ్ళతాము. వారు
రుభార్యలతో కూడనవారై వెంబడి నవస్తే మంచి స్థలాన వుంచుతాము అనే చెప్పిన మీదట పి
డ్డినాయకుడు తన భార్యలున్ను. తనవస్తు వాహనములున్ను వెంట ౧ కోట్లెప్ప, ౨॥ మజ
ముదారు భాసప్ప, ౩॥ తుడ్డశివప్ప, ౪॥ గురికాణేకంచప్ప, ౫॥ అహమ్మదుఖాను. ఈ
హావరి కాపలయ్యా! ౬॥ సమస్తమందితో గొపాలస్వామి ఉత్సవిగ్రహాలు తీసుక ఆకళ
కనమనుంచి వెళ్లగి మీద కృష్ణానది దాటి వరగోట్టా అనే గ్రామం చేరి అక్కడినుంచి నుది-
గుంటకు పోయి ఆక్కడ ఇతని అన్న అయిన లింగినాయకుడున్ను లింగినాయకుని
వెంబడిన ౧ సోమశంకరప్ప, ౨॥ హాంజ్జు సోమప్ప ౩॥ కరిసోమప్ప ౪॥ పెద్దసోమప్ప ౫॥
భూపతి ౬॥ వీరికుటుంబములతో సామాను తీసుక అన్నతమ్ములిక లిసి. రాజులదిన్నె
లివాళ్ల మీద పోతూ వుండగా దివదుర్గం సంస్థానం రాజా కొంచి వాసుదేవనాయకుడు ఇ
ద్దరి కుమారుడుకి లింగినాయకుని ఇద్దరిని బాదుషహా ఫౌజులతో పంపించెను...

వారుపోయి మరాంగిస్థలై పోత్మే పెద్దినాయక, తిమ్మినాయన్ని అడ్డం కట్టినందున వారికి వారి కి బాలా యుద్ధం నడిచినందున భూపతి భార్య బాదుషా వారి ఫౌజులలో నికు ఊపితెను

ను అప్పుడు పెద్దినాయక, తిమ్మినాయకవారిద్దరు నిండా సాహసం చేసి భూపతి భార్యను విడిపించుక పోతూవుండగా కొరలగుంట పర్యంతరం వెంట అంటి పోయి అక్కడ వారిని యుద్ధం నడిచి పాదుషా వారి ఫౌజులన్ని దేవదుర్గం రాజులు రాకవే వచ్చిరి. తర్వాత ఔరంగజేబు అలంగీరుబాదుషావారు వాగినగిరి దుర్గానికి వచ్చిరి కర్త శ్రీ గోపాలస్వామి గుడి వుండగా ఆ గుడి పడగొట్టి ఆ స్థలం యందు మసీదు కట్టించి అందులో నమాజు చేసి. తొలూన్ను తగినర్లు నిర్మాణం చేసి పశ్చిమ దర్వాజా మీద ౧౧౧౦ హిజరీలో ఫారసీలో శిలాశాసనం వేసి సగర రాజ్యం యావత్తు స్వాధీనం చేసుక దేవదుర్గం రాజుకు దేవదుర్గం మొదలైన రాజ్యం జహాంగీరుకు ఇచ్చి కొన్ని రుసుములు మొదలైనవి ఇచ్చెను. పెమ్మట పెద్దినాయకుడున్ను, తిమ్మినాయకుడున్ను కొరలగుంట నుంచి దిగ్గినాయకుని భావికి పోయి. అక్కడి నుంచి వారి తమ్ముడాకు పోయినంత్రటుక నక్కనిది వృడువ నాయకుడు వరిచ్చే తీరా కొరాశాద నసంచేసు కొని ఉండు యమున్న మూలబ హలుమానవలు యనవిరి అక్కడి నుంచి తుంగభద్రా నది దాటి ముమ్మిగుండం ఆ స్థలానికి వచ్చి అక్కడ ఉండవారు మొదలైన వారిని సామానుల తో తగిన వారిని వుంచి అక్కడి నుంచి పెద్దినాయక, తిమ్మినాయకులు ఇద్దరు రెంగలి ఆ స్థలానికి పోయిరి॥

అక్కడ రాజరికం చేసే ధారసాని వారి నిండా ఆదరణ చేసి కొన్ని దినములు వుంచుకొని వుండగా తదనంతరం అలంగీరుబాదుషా వారు స్వర్గస్థులాయెను. ఫౌజు అంత్రాచిల్లా దిపోయను లేని వర్తమానం వచ్చినందున అప్పుడు ౧౦౦౦ గుర్రములున్ను, ౪౦౦౦ కాలుబలమంది తో రెంగలి నుంచి వచ్చి కృష్ణా తీరం వరగొట్టా అనే గ్రామం వచ్చిరి. వారి నగరి [illegible]

ద పాదుషహా తఖ్తునుంచి కొంచెం ఫౌజులతో వుండగా వర్తమానం విని కృష్ణా నదిదాటి
వారితో యుద్ధం చేసెను. వారు పెరవేక దుర్గం విడిచి తమదేశానికి పోతూవుండగా వెం
బడి మరళి నదిపర్యంతరం తరిమి వానిని తుంచెను. గొత్కొండ నుంచి తిరిగి వానినగరికి వ
చ్చిలో గడ ఔరంగజేబు బాదుషహా శ్రీ గోపాలస్వామి గుడి చెడగొట్టి ఆ స్థలాన మసీదు కట్టి
గోవధ చేసి వుండెను. ఈ పెద్దినాయకుడు ఆ మసీదులో బందినివధ చేసి లోగడ స్థలాని
కి ఇవతల గోపాలస్వామి దేవళం కట్టించి అందులో తామ్ర ఉత్సవ విగ్రహాలు వుంచి తన భార్య
16 ఒకటైన వారి తిమ్మమ్మగుండం నుంచి పలుపించుక దేవునికి శ్రావణ మాసం గోకుల
అష్టమి యందు పసపు వస్త్రాలతో వృద్ధ తిరునాల పాలవసంతం నడిపించిని ఉత్సవం మొ
దలైన విటోత్సవాలు చేసి బ్రాహ్మణులకు అనేక ధర్మాలు చేసి తాను విష్ణుభక్తుడు గనుక త
న పేరు పీతాంబరుడు అనే అభిధానం కలుగజేసుకొని ఢిల్లీ యవన రాజుకు ప్రతివాది అని
బింముకొని సింహాద పార్థికుడై వానినగరి యందు రాజ్యం చేస్తూ వుండగా నవాబు వ
రులో ఇతని వద్ద వుండే సర్దారుడు అల్లాయ్యఖానుడు ముఖం నల్లచేసుకొని చింతలో
తూలోచని వుండగా పీతాంబర బహద్దూరు అని నదిమేమంటే..

నీ ముఖం చిన్నబోయి నదిమెందు నిమిత్తం అని [illegible] నందున అత
డు అనినది మామాసూతిలో సూకరవధ చేసిన మీదట మేము ఆజ్ఞగాలో చెప్పతానవ
లసినది వేడు అనితనకు వారు ... వానివారం చెప్పినది లేనెపంలో మన స్థలం
దుర్భ్రంథం వుంచుకొని వానినగరి నుంచి వెళ్ళిపోయెను. పెద్దినాయకుడు బాదుషహా
జ్ఞానవ వుండరాదు అని తగినవారిని దుర్గంయందు వుంచి తాను దేవాపురంలో వుండెను.

అలా ఖ్యాఖానుడు నామక్కబకషు వద్దకి పోయి ఆక్రోశం పూట ఎ
ప్పిన మీదట కోపం చేసి కామబక్షు ఫౌజులతో కొండవానినగరికి వచ్చిరి. [illegible]

పీతాంబరబహిరి పిడ్డినాయునికి తెలిసి వాగినగిరికి వచ్చెను। వారికి వీరికి బాలా
యుద్ధం జరిగి కామబక్షు లో ఓరలేక వారితో సంధిచేసుకొని అప్పుడు తమ ప్రతి
నిష్కర్షచేసుకున్న రూపాయలు ఇచ్చేటట్లు వాగినగిరి దుర్గం విడిచేటట్లున్ను నిష్కర్ష
ష్టచేసుకొనెను గనుక వారు ఇతడు వప్పిన రూపాయలు ఇవ్వమని అడిగితే ఇచ్చేటం
దుకు లేక తన కుమారుడైన పామినాయున్ని వోలిలో అల్లాంబిల్లిఖానుని చేతికి ఇ
చ్చిన మీదట వారు పామినాయున్ని పిలుచుక పోయిరి॥

పిడ్డినాయకుడు వాగినగిరియందు వుండిన తన మందిలో కొందరిని
విడిచి దేవాపురానికి వచ్చిన మీదట కామబక్షు తట్టు నుంచి ఫౌజు వచ్చి కల్లారంకాపి
సుక తిరిగి బత్కగా కోట పెట్టించిరి। పిడ్డినాయకుడు దేవాపురంలో వుండి సకరమండలంతో
జ్యూరం చేస్తా వుండగా తనకుమారుడైన పామినాయున్ని వోలిలో నుంచి విడిపించలేక వుండ
17 గా కొన్ని దినముల పర్యంతరం అల్లాబిల్లిఖానుడు బారాబి తిరిగి వోలిలో నుంచి పామినా
యున్ని తీసుక పీతాంబరబహిరి పిడ్డినాయుని వద్దికి వచ్చెను। అల్లాబిల్లిఖానున్ని బాలా
వ్యారదించి బహుమానం చేసెను। పామినాయునికి దేవదుర్గం రాజు కుంటి వాసుదేవనా
యకుని లో వివాహం చేసుకొని అతని కుమార్తె రుక్మవ్వను వివాహం చేసెను॥ ——

తదనంతరం దేవాపురం విడిచి హాసనాపురంలో గ్రామం నిర్మాణం చే
యించుకొని వుండగా రెండు మూడు గ్రామములలో వచ్చినందున ఆ స్థలం మంచిది కాదని
అక్కడ అసాధ్యం స్థలం అరణ్య పర్వతాలు వుండగా కొండమీద నడుమ గ్రామంలో పారిసు
రపురం అనే అభిధానంతో శాలివాహన శకం ౧౬౩౧ విజయనామసంవత్సరంయందు ని
ర్మాణం చేసి చుట్టు గండ్లు వుండిన స్థలాలయందు వాకిండ్లు మెట్లుంచి చుట్టు తెల్లకోట
కట్టించి పిరంగులు తెచ్చి పెట్టించి చుట్టు వుండిన వ్యాపారస్థులు మొదలైన వారికి కవ్వు

పొణాలు౹౼ ఇదేకాకుండా మహాతాంబు బాదరవకటాంకులు పొణాలు ఆరు [illegible] రవికెలు
పరకారం అమ్మవారికి శేషంగారు పులికాపు సేవనాటి వికోపన వస్త్రాలు శ్రీస్వామివారికి
౨ తాంపతాని శానికి ౩ తిధులు ప్రసాదం ఈ ప్రకారం బహుమానం చేసినవిలే
పుకాని వేస్తే రాజులు మరుకుంగా బోలు రాజధాని యందు వుండుక అనేక బ్రాహ్మణులకు
సంతర్పణ చేస్తారు. ఇవి గాక మూడు సంవత్సరాలకు వకసారి సేవ ౼.

[illegible] మూల స్వామికి పెద్ద తోవతులజోడు వకటి [illegible] మంగానికి దేశంవ
వారు ౩ ఉత్సవవిగ్రహాలు శ్రీనివాస స్వామిగారికి తోవతుల జోడు వకటి [illegible] సమానగిరి
వకటి [illegible] పరదాలు నాలుగు [illegible] పరపు వకటి [illegible] దిండు వకటి [illegible] లోడు వకటి
నిద్దె అంబె సన్నదిం [illegible] దెండు [illegible] ప్రకారం మూడు సంవత్సరాలకు వకసారి సురపు
రం నుంచి పోవడం అకడి నుంచి [illegible] రాజులకు తిరిగి ఇచ్చే బహుమానం మూడు సం
వత్సరాలకు వకసారి [illegible] మూల స్వామి తోవతుల జోడు [illegible] తడపు వకటి [illegible] శ్రీ
నివాస మూర్తుల తోవతుల జోడు [illegible] తడపు వకటి ౩ అసమాన గిరి వకటి [illegible]
పరదాలు నాలుగు [illegible] దిండు వకటి [illegible] లోడు వకటి [illegible] నిద్దె సన్నదిం దెండు [illegible] తప
రపు వకటి [illegible] మంచం వారు [illegible] ఈ ప్రకారం స్వామి శేషం ప్రాత విచ్చేది కద్దు.

ఈ పాతన వారు రాజులకు తిరిగి చేసే దవాలి మొదలైన వాటికి కట్టుతారు. ఈ
ప్రకారం ఈ సురపురం రాజు పీతాంబర బహిరి పిడ్డనాయకుడు స్వామి అనుగ్రహంతో తిరుప
19 తి తిరుమల శ్రీ వేంకటేశ్వరుల సన్నిధియందు ఛత్రంతో కళ్యాణోత్సవం చేసుకొని విజయ ఛత్ర పతా-
యములతో సురపురం రాజధానియందు [illegible] నగరమందలం రాజ్యం చేస్తా వుండి, తాను తనకు
మారుడైన పాము నాయకుడున్ను [illegible] జూజమ చేసుక [illegible] బహుళ [illegible] రాజ్యం స్వాధీ
నం చేసుకొని అకడికి అన్నలైన [illegible] నాయకుకు [illegible] అకడ వుంచి [illegible] వకటి

రాజ్యం ౧౮ వెయిన్నేళ్ళు ౦ యేరతో రాకా వేసుకున్నందున ఆవర్తమానం కవకటి దిగువ నాయునికి తెలిసి ఫౌజు లగరాజా శెవారికి పరికి యుద్ధం చేసినందున వృత చనాయకుడుప రాజితుడైనందున అతని స్తరిమి బుం నాలగుమందిని తలలు కోసి వెయిన్నేళ్ళు యేరతో కలిసి వచ్చి ఆకేరుడి నుంచి సురపురానికి వచ్చిరి.

తిరిగి నాయకుడు గుడిసుంఠరాజ్యం విచారించుచుండగా గుడిసుంటులోని తలవెను ఆప్త తాంబర బరారి పిడ్డ నాయునికి పుత్ర సంతానం లేనందున సాక్షాత్సలు ౧౮ వెయిళ్ళ గుండి వారి చిన్నది మంగా నాగలికి సంతానం లేదు. జాతి వాళ్ళ వారి చిన్నది పెద కృష్ణమ్మ వీడు పెదసామి నాయకుడు గన్నెను. వెంకటి సత్కృష్ణమ్మకు సంతానం లేదు ౧౮ సరనాబతుల వారి చిన్నది బంగారమ్మ కుక్కృష్ణప్ప నాయకుడు గన్నెను. ౧౮ స్థాపల వారి చిన్నది తిమ్మమ్మ గారికి రమణప్ప నాయకుడు కలిగెను. వీరు ముగ్గురు పట్టపు భార్యలకు పుట్టిన వారు. వీరు గాక వుంచుకున్న స్త్రీలకు ౧. రంగమ్మ యందు ౧౮ వాసుదేవ నాయకుడును ౧౮ జెట్టి సోమప్ప, ఇద్దరు కలిగిరి. ౧ తొట్టి మకాలు రాయప్ప చెల్లెలు నారాయణమ్మకు మాంకగోపప్ప కలిగెను. ౧౮ దేవకార వెయిన్నే తెళ్ళు దేవమ్మ యందు హనుమప్ప నాయకుడు గలిగెను.

ఈ వుంచుకున్న స్త్రీలకు నలుగురు కుమారులు గలిగిరి. ఈ వారిద్దరికీ సంతానం లేదు. ఈ కుమారులు సురపురం రాజధానియందు విభూతి సామ్రాజ్యస్థితి యెలగాయునిజామల్ ముల్కు వారికి ౧౬౪౭ షుసలో పేష్కష్ కట్టి ఇచ్చిన దినదు రూపాయలు ౪౦౦౦౦. వస్త్రాలు అని ౧౦౦౦౦ రూపాయలు ఇందుకు వస్త్రాలకు తిజారుబారు తసిరం దుబాష్ గాలకు ౬౬౬౬౫ వెరసి ౬౬౬౬౫ నిషర్ష్ చేసుక ఇతవ తలప్రతి సంవత్సరం
౨౦ ఇస్తూవచ్చి సగర మండలం రాజ్యం చేసి బ్రాహ్మణులకు అనేక ధర్మాలు చేసి విష్ణుభక్తపరాయణుండై బహుక్షాత్రవంత్తుడనిపించుక విశిష్టాద్వైత మతస్థుడై ఈ రాజు ౧౦ సంవత్స

రములు రాజరికం చేసి శాలివాహనశకం ౧౬౪౭ విశ్వావసు నామసంవత్సరములో స్వర్గస్థు
లాయను.- నెం. ౧౭. స్వామి నాయకుడు.— ఈరాజు తం(డ్రి) వుండగానే పరాక్రమవంతు
డనిపించుక తం(డ్రి)తోనైనప్పటికి అంబరబలారి కాలంచేసిన పిమ్మట సురపురం రాజధానియం
దు సగరమండలం రాజరికం చేస్తూవుండగా ఆ రాజుకు పుత్రసంతానం లేకుండెను.-

౧. పిడ్డి నాయకుడున్ను, ౨. మొండితికి వెంకటప్ప నాయకుడున్ను వీరు
ఇద్దరున్ను అనిరి. ఈస్వామి నాయకుడు మహాసుకుమారి అనిన్ని, శాంత్యాది సద్గుణాల
కు ఆశ్రితుడై, సత్యవాక్య ధురంధరుడై, ఏకపత్నీవ్రతంబుతో సగరమండలం రాజ్యం చే
స్తూవుండగా, ఇతని తం(డ్రి) వుంచుకున్న స్త్రీలకు పుట్టిన వాసుదేవనాయక, వాలెమప్పనా
యక వీరు ఇద్దరికిన్ని ఆ తల్పంలో ముందు రాజ్యభారానికి సింహాసనాధికారులై ఉన్న లేకుండా రాజు
వద్దయున్న రాజ్యాధిపతులై యేకభావంతో అన్నదమ్ముల అపురూపంగా పొందించుకవుండి
కొన్ని దినములకు వాసుదేవ నాయకుడు విష్ణుచక్రపరాయణుడై తైలాభ్యంగన పిలిపించుకొని
ఉండియుండగా వీరవిరక్తిగా రంగానికి పోయి ఆక్రూరమైన వల్ల పరంభమాండెను.

ఈరాజు స్వామి నాయకుడు సురపురం రాజధానియందు సగరమండలం
౧౧ సంవత్సరములు పరిపాలనచేసి మొదలాయింటికి ౪౬౬౬౬౬ రూపాయలు ఏర్పరచుకొని
తో సంవత్సరం ఇచ్చి నిండా ధర్మాత్ముడనిపించుకొని దేవబ్రాహ్మణ భక్తుడై ప్రతిసంవత్సరంలో
రుప తిరుపతి వెంకటేశునికి పంపించి అక్కడి నుంచి బహుమానాలున్ను
ది శాలివాహనశకం ౧౬౬౨ రౌద్రి నామసంవత్సరంబున స్వర్గస్థులాయను. ఇతని పుత్రుడు

నెం. ౧౮. పిడ్డా నాయకుడు.- ఈరాజున్ను, ఇతని తల్లి రుక్మమ్మ సురాపురం
రపురం రాజధానియందు సగరమండలం రాజరికం చేస్తూ వివాహం చేసుకున్నది పత్నులను
చేసుకున్నందుకు ఇతనికి సంతానం లేకపోయెను. ఇతడు మొగలాయింటికి ౪౬౬౬౬౬

రూపాయలు ప్రేషుకకృ(ప్ర)తి సంవత్సరం ఇచ్చి తాను ౧౫ సంవత్సరములు రాజ్యంచేసి ప్రతి
౨౨ సంవత్సరం తిరుపతికి బ్రంహ్మోత్సవానకు తగిన ముడుపులు పంపించి అక్కడినుంచి బ
హుమానాలు అంది శాలివాహనశకం ౧౬౮౭ క్రోధననామ సంవత్సరంబున పరలోక
గతుడాయెను. తర్వాత ఇతనికి సంతానం లేనందున ఇతని తమ్ముడు—

నెం౧౪ మొండిమైన వెంకటప్పనాయకుడు—ఈ రాజు తాను భార్యాభారం
వహించి సుకపురం రాజధానియందు వుండి సకరమండలం రాజ్యంచేస్తూవుండగా శాత్రవ
వంశ్యుడని పింయుక్తానివుంతగా ఇతన్ని బొలు గలాయిలు పులిచేరి మోరీం ముక్కుకుమ్మరు
రావలసినది అని చెప్పి పంపించినంత్రాటు సుకపురం యందు గోపల్యా అనే వారిని వుంచి తాను
తగిన ఫౌజులు తీసుకొని నాపరజంగు వారివెంట బోయెను. పులిచేరి వద్ద ౧ వందమంది
పఠాణి సాం. ష్మతబహాదరు వారికిన్ని, ౨౦. సవాలారు అబ్దులరహిమఖానునికిన్ని. ౩౦.
శరపవేంచేమియ్యా గారికిన్ని, నాపరజంగు గారిలో మాటపలుకులు వ్రాస్తూ సంవచ్చినం
దున అప్పుడు వరుముష్కరు లేకమై నాసరజంగువారి తలగోసిరి. పిమ్మట అక్కడినుంచి స
లాబతజంగు వారివెంట ఈరాజు గోలకొండకు వచ్చెను. అక్కడ నిజాము ముల్కిఖానునిదర్శ
నము న్నొ అయెను. అక్కడ మూడునెలల పర్యంతరం గోలకొండలో వుండిరి.

రాజా రామచంద్రువారి పరంగా యజమానిలో సలువు తీసుకొని సు
కపురానికి వచ్చిచేరిన పిమ్మట రోగాము పట్ట వంపల్ల దేహం నిలవదని తెలిసి త
న భార్య రంగమ్మకు పుత్రసంతానం లేనందున బింబాలి పీతాంబర బహద్దూరి పౌత్రుడు
న్ను, కృష్ణప్పనాయునికు మారుడు మదనగోపాలనాయునిన్ని, పీతాంబర బహద్దూరి
పౌత్రుడున్నను దత్తకుమారుడు, రమణప్పనాయునికుమారుడు సామినాయున్ని వీరి
ఇద్దరిని పిలువనంపి చూడగా మదనగోపాలనాయుని మేనత్త రంగమ్మ ఈరాజు భార్య

వెంకటప్పనాయకుడు యేమిక్షత్రియమంచేసేకొన్ని దినములు మందితానుగల్లునపోతానే
వ్రాజ్యంలోను మదనగిరిపాలనాయున్నితనపాలికలోవుంచుకొని గల్లు అవేద్రమానితతోసుకపో
యెను. ఈరాజు మొగలాయీలకు పైషుకషు ౧౬౬౬౬౬ రూపాయలు ప్రతిసంవత్సరంన్ని
చ్చితానుసగరమండలం ౬ సంవత్సరములు రాజరికంచేసి నిండాబలవంతుడని క్షత్రియ
త్తుడకిన్ని అనిపించుక ప్రతిసంవత్సరం తిరుపతి కితగిన మనుష్యులు పంపొల్యత్సవాని
కిపంపించి అకట్కడ సంబంధుపారు మానాంలు అందిశాలివాహనశకం ౧౬౭౦ చిత్రభానుజ్యోత్పత్తి నా
మసంవత్సరంబున స్వర్గస్థులాయెను. తర్వాతను -

22 సై ౧॥ సామినాయకుడు. రమణప్పనాయునికు మారుడు ఈరాజు
సామినాయకుడు. మొంతిగె వెంకటప్పనాయకుడు కాలంచేసినప్పుడు మదనగిరిపాలనా
యుడుసన్నిధానమందువేసం దునకొందరుపెద్దలు మొదలైనవారు తామువెలుగు చేసేసన్ని
ధానమందు వుండిన ఈసామినాయునికి పట్టాభిషేకంచేసిరి. అప్పుడుకొంత్రమందిజనా
నికిఇతన్నిరాజ్యం మీదవుంచినదిన దూర్తానంవేకవరు రాజార్థం కానాచేసినందున బహు
మందిని తిరుగబడినవారిం క్లనుత్రమనా సంహారంచేసి జ్యోతిప్పైమున్నట్లైన మదనగిపా
లనాయున్నిసంహారంచేయవలెనని ప్రయత్నంచేయగా ఈఅర్థంతెలిసి మదనగిపాలనా
యకుడు తనేమైనత్త్రరంగమున్నారు తుంగభద్రానదికి దక్షిణం ఆదవేనిసమీపంకొట కొండ
కప్పుట్టాన్నలో వుండగా అకట్కడికిపోయి అక్కడనే నిలిచెను.

తర్వాత కప్పట్టాన్న ప్రభువు వున్నైన చినవెంకటాద్రి నాయునికు మాతెరచి
న్నమ్మను ఇచ్చి వివాహంచేసినందున మదనగిపాలనాయకుడు అక్కడనే నిలిచెను; మరి
కొన్ని దినములకు సురపురములో వుండినపెద్దమనుష్యులు కొందరు మొకడైరాపాయినాయు
న్నిదైదులో వుంచి మదనగిపాలనాయునికి కాగిదం వ్రాసిపంపినందున అ తదు[illegible]

ఫౌజు తీసుక సురపురానికి వచ్చేటంతల్లో స్వామినాయకుడు శైదులోను చిత్తప్పించుకు
కొని దేవదుర్గానికి పోయి ఆకట్టడి రాజు తమమామకి లాబినాయకుడు పరలోకగతుడైన
తర్వాత ఆదిభావమరది అయిన కృష్ణప్పనాయున్ని పట్టాభిషేకం చేసినందున ఆయనవాతన
కుశానా అనుకూలం చేయగా ఆకట్టడి ఫౌజు జమచేసి సురపురం మీదికి వచ్చి వాళ్ళాదేయం
చవవెనని ప్రయత్నం చేయగా సురపురంలో వుండిన జనం మదనగోపాలనాయకుడు
వచ్చేటందుకు ఆలస్యమైనందున ప్రభువొరేనిదిగా తని మీద యుద్ధం చేసేది మంచిదికాదు
అని సురపురం విడిచి కృష్ణానది తీరం వీరగోట్టా అనే గ్రామం చేరిరి॥

తర్వాత స్వామినాయకుడు దేవదుర్గం నుంచి సురపురం ప్రవేశించి రా
జ్యం చేసుకొనివుండగా తర్వాత మదనగోపాలనాయకుడు వీరగోట్టా అనే గ్రామానికి వచ్చె
౨౩ ను. ఆకట్టడి వుండిన పెద్దమనుష్యులు చెప్పినది లోపాపది దినముల ముందుగా చేస్తివా
దిబారా వుండును. ఇప్పుడు స్వామినాయకుడు స్థళంస్వాధీనం చేసుకొని బాలా మూకల
లోవున్నాడు. మనయత్నం సాగదని చెప్పి మదనగోపాలనాయున్ని పిలుచుక మళ్ళీ కృష్ణాతీరాన
పోయిరి. అదిప్రభృతి స్వామినాయకుడు సురపురం స్థళంస్వాధీనం చేసుకొని తనకు ప్రతికూ
లమైనవారిని స్థళమందు వున్న వారినిన్ని, పరస్థళమందు వున్నవారిని బహుప్రయత్నంలో
క్రమంగా సంహరించ దలచి కుటిల రాజరికం చేస్తూ వుండగా మొదలాయి వారి తట్టు నుంచి
౧॥ మోజార్కి ౧॥ మహాజన వీరప్ప ౧॥ జనదాళె ౧॥ పురందర ౧॥ కలబుర్గి సాంతప్ప
వీరు ఆయిదుమంది ఫౌజులు తీసుక వచ్చి, ౧. మళగి ౧. కురకుంది. ఈ రెండు గ్రామాలలో
స్థానవేసుక వుండిరి. ఈ వర్తమానం స్వామినాయకునికి తెలిసి అప్పుడు తన ఫౌజులు కూడా
పోయి వారిమీద ఖాసాపడి వారి దండు యావత్తు దోచుక ౧౦౦ గుర్రాలున్ను, ౧. యేను
౨॥ పాలకీలు మొదలు ఇవిన్ని యావత్తు పదావు చేసుక ఆయిదువుందిని పట్టుకొని సురపురా

నికి తెచ్చి ఇచ్చి గురువు వుంచి వుండెను. కొన్నిదినములకు వారికి వివాహం చేసి వస్త్రపాత్రాలు
ఇచ్చి పంపించెను. తాము ముద్రాధారణం అయ్యి గురుకటాక్షం పొందవలెనని ఇచ్ఛయుంచి
నవాళ్లై పూర్వాంత మనుగురువులు శంభువరం వారివంశంయందున్ను శ్రీనివాసాచార్యులు
అనే చిన్నవాడు వుండగా వానికి ఉపనయనం కాక ఉపనయనం అయ్యేటందుకు వ్యవస్థ
లేకపోయినందున సందేహించి పెద్దలైన వారి మూలకముగా విచారించి ముందరమా
ర్గం యేలాగని విచారించగా అప్పుడు చెప్పిరిగదా. యిప్పుడైనే పెద్దలవద్ద ముద్రా
ధారణం అయ్యి మంత్రార్థాంకము గ్రహించుకున్నందున దోషం లేదు అని చెప్పి లోగడ
నుంచి వుండిన గురువులకు పూర్వం మర్యాదలు యధాప్రకారం నడిపించి వీరి ముద్రా
ధారణం అయినందున చింతలేదు అని చెప్పినందున అందుకు సమ్మతించి పెద్దలైనవారిని
విచారించగా తుంగభద్రానదికి దక్షిణదేశం గుత్తివద్ద కోలకొండ పట్టణం అక్కడ
యీశాలవారు వీరి తమ్ములు చిన్నయ్యవారు యిన్ని పొందిత్తయుందు మహాపు
౨౪ లు పైజగద్విఖ్యాతంగా వశము దూరైవుండగా వారి వద్దకి తగినవారిని పాలకీయిచ్చి
ఖర్చులతో పంపించి అన్నతమ్ములను పిలిపించుకు తాను యెదురుగా వెళ్లి పిలుచుక
వచ్చి ఆస్థానమందున వుంచి పూజించి తదనంతరం అణ్ణయాచార్యులవారిచేత తమకున్ను
ము వారి తాంత్రిము యెందు ముద్రాధారణం అయిన్ని వారికి తగిన మర్యాదలు చేసి వుంచు
కొని లోగడ గురువులకు మర్యాదలు నడిపించెను.

తర్వాత దేవ మగంరాజు కలిచినాయకుడు కృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యానికి
చేయిపట్టువేసి వుండగా ఆ రాజుకు వత్తిడం సంతెలిసి అక్కడికి క్షౌజుతో వ్రాత
యి వారిని పలాయనం చేసి యధాప్రకారం గ్రామం స్వాధీనం చేసుకొనివచ్చెను. పిమ్మ
ట పెనుగొండ మహారాష్ట్రులు ప్రబలం అయ్యి వృరాజితో పోరాడి ముత్తబలవాదరు

దారుడు బిజాపురం ప్రాంత్యం రాజ్యం ఆక్రమించినది సన్న ౧౧౬౯ షసలీలో రాజ్యంతీ
సుక చవుథాయీ న్నిబంధి నిన్ని రాజ్యం మీద తీసుకుంటూ వుండగా మొగలాయీలు ప్ర
బలం ఉల్లోచి బీజాపురం రాజ్యం సాధించి రెండు సంవత్సరంబులు రాజ్యంచేయగా తిర్గి ౧౧౭౦
షసలీలో మహారాష్ట్రులు పంతప్రధాన బాళాజి బాజీరావు ప్రబలం ఉల్లోగ ౧౧౭౦
షసలీ నుంచి ఆరంభంచేసుక ౧౧౯౯ షసలీ లోగా సురపురం బందికి నిమూర్జీ చేసుకున్నది.
నగదు రూపాయలు ౯౦౦౦౦ వస్త్రాలు అని ౩౯౦౦౦ రూపాయలు ఈ వస్త్రాలకు అడిచ
పట్టి బాదులని తీసివేసి బాకీ చిల్లర యీ తోండ ౧౪౦౦౦ రూపాయలు వెరశి ౬౪౦౦౦
రూపాయలు ప్రతి సంవత్సరం ౧౧౯౯ షసలీ లగాయతు నుంచి ఇస్తా వచ్చిరి.

ఇది గాక చవుథాయి బాబతి అని వేరే ౧౯౦౦౦ రూపాయలు కరారయి
యుంచుకొని ఇందులో రాజుకు వస్త్రపాత్రాలు అని ౧౦౦౦ రూపాయలు తీసివేసి బాకీ ౧౮౦౦౦
చవుథాయి బాబతు రూపాయలు ఉంతువెరశి ౮౨౦౦౦ రూపాయలు మహారాష్ట్రు
లకు ఇస్తా వచ్చిరి. తర్వాత ఇతని వద్దవుండే ౧ శ్రీ యప్ప. ౨. తిమ్మయ్య. ౩. మాసైయ్య.
౪. పెద్ద నారప్పవారు దారు. ౫. చిన్న నారప్పవారుద్దార. ౬. తిమ్మయ్యవారుద్దార. వీరుగాక
25 ఇంకా ౨౦ జనం ఉత్తం ౩౪ జనం ఈరాజుకు ప్రతికూలులై కృష్ణానదిదాటి గుత్తి గుంట
కుపోయి అక్కడిరాజు ఆసరా చేసుకొని వుండగా గుత్తిగుంట రాజుకు చెప్పి పంపించి మా
కు ప్రతికూలులైనవారు వచ్చినారు. మీరు ఆసరా ఇచ్చేదు నేపదు అని చెప్పి పంపించినందుకు
వారు లక్ష్యంచేయనందున తాను సైన్యం తీసుకొని కెక్కిరి మీదికి పోయి వారును మ్మక వ
చ్చినందున వారిని తలలు గొట్టి కెక్కిరి యందు తన ఠాణా వుంచి వచ్చెను. ఇతని భార్య తిమ్మ
మ్మగారికి వెంకటప్పనాయకుడు కల్గెను. ఈరాజు నిండా విశిష్టాద్వైతమతప్రవిష్టులై ౧. వి
ష్ణుపురాణం ౨. భాగవత పురాణం ౭ నెరిగెం రామాయణం ధాయిగాని గ్రంథపఠనంబులు చేసి-

విష్ణు భక్తి పరాయణుండై క్షేత్రం లో దుష్ట నిగ్రహం శిష్ట ప్రతిపాలనంబున అనేకధ-
ర్మాలు చేసి బహుళ ప్రఖ్యాతి కెక్కినందుకు సురపురం రాజధాని యందు సకలమండలం
శ్రీమంత సామ్రాజ్యస్థితి ప్రతి సంవత్సరం తిరుపతికి బ్రహ్మోత్సవ కాలం తగినవసుదు
పులుపంపించి ఆ కట్టడి నుంచి బహు మాన్యాలు అందిన ౨౨ సంవత్సరంబులు రాజరికం
చేసి శాలివాహన శకం ౧౬౭౫ జయనామ సంవత్సరంబున ఈ రాజు స్వర్గస్థులైనారు|

తర్వాత ఈ రాజుకు మారుడు ౫ నైనా ౧ వేంకటప్పనాయక బహిరి
బలవంత్తు ౧ ఈ రాజు వేంకటప్పనాయకుడు ఇతనికి నిజాము ఢిల్లీ షాను డుల్లిచ్చిన కితా
బులు, రాజా వేంకటప్ప నాయక బలవంత బహిరి రాహుబ జంగము లవర దొరా
బహద్దర్ మొదలైన బహుధర| అనేక కితాబులలో తంత్రి వేనే ప్రతాపంచేత మహారా
ష్ట్రతమైన పాతికసమయంలో ధారత నంబేస్తూవుండి తమరుసుముచు బీజాపురం
ప్రాంతం నదేదివాటికి అభ్యంతరం అవుతూవుంటే తమ ఫౌజులు పంపించి దాని
తీర్చడంతో తెప్పించుకుంటూ వుండగా శ్రీ పేష్వా వారి తొల్సమం [illegible]
లో పుట్టెవర్ధన వరసరా ముందు అనే సరదారుడు వచ్చి బిజాపురం ప్రాంత్యం ౩౬౦౦౦
వేలరూపాయలు తాము సురపురంరాజులకు ఇచ్చేటట్టూన్ను, తాము ౧౨౦౦౦ రూ
పాయలు ఖండిణీయుద్ధ ప్రకారం సురపురం వారిచేత తీసుకునేటట్టు నిష్కర్షయం
నుక ఇవిగాక ౧౪౦౦౦ వేల రూపాయలు చవుథాయి వేరె సులతానజీ బిందణీయు
కు ఇచ్చేటట్టు కరారు చేసుకొనెను| కొన్ని దినములకు ఈ రాజు మేనమామ
౨౮ లైన దేవదుర్గం రాజులు కృష్ణప్పనాయకుడున్ను, వాసుదేవ నాయకుడున్ను, వీరిద్ద
ద్దరు కాలగతులైనందున, వారికుమారుడు చిన్న పిడిచినాయకుడు ప్రభుత్వం చే
సి ఆయనకు సంతానం లేక నివృత్తించిన తర్వాత కృష్ణప్పనాయకుడు వుండుకున్న-

వేశ్యాస్త్రీకి పుట్టిన రంగప్ప నాయకుడు దేవదుర్గం రాజరికం చేస్తూవుండగా. ఆ సంస్థానా
నికి యెవ్వరు ముఖ్యులైనవారు లేకపోగా నిజాం మల్లీఖానుని వారి దివాను మషీర్
ముల్కువారి పక్షంగా మాంబపల్కుటు చేసి దొరతనము నమక ఆస్థలానికి నింబాపురా
సపడి సర్కారు క్షో జుబి తెబ్బుక దర్బారు ఖర్చుల జరాంగా గాక ప్రతిసంవత్సరం పేష్కష్
౪౦౦౦౦ రూపాయలు ఇస్తానని ఖరారు చేసుక కొన్నదినములు యుద్ధం చేసి దేవదు
ర్గసంస్థానం శాలివాహన శకం ౧౭౧౧ సాధారణ నామ సంవత్సరం శ్రావణమాసం
యందు స్వాధీనం చేసుకొని సర్కారుకు గిద పత్రాలు వ్రాయించుక సర్కారు వారికి కరా
రు చేసుకున్న ప్రకారం రూపాయలు ఇచ్చె. తర్వాత కొన్ని దినాలకు శాపురం దుర్గం స్వా
ధీనం మాపెద్దలు యేలిన స్థలం. ఆ దుర్గం తీసుకోవలెనని ప్రయత్నం చేసి శాహాపేటకొ
ని ప్రభుత్వం చేస్తూవుండగా దీనికి సర్కారు మొగలాయి వారుతో పంపేసి ఆ దుర్గా
నికి నజరానా చేసి రూపాయలు ఇచ్చెను గాని స్థలం విడిచిపెట్టలేదు. ఇవుండగా రా
రాజు భార్యలు కనకగిరి రంగప్ప నాయని కుమార్తెలు ౧. లక్ష్మమ్మ ౨. కాంతమ్మ ౩.
నరసింగమ్మ ౪. పెద్ద కనకమ్మ ౫. రామమ్మ. వీరు గాక ఉప్పుల్లవారు వుప్పభాక
రనాయని కుమార్తె ౧ దివాకరమ్మ ౨. జరిమెల లక్ష్మమ్మ ౩. వెన్నెపల్లి వారి చిన్నది
చెన్నమ్మ ౪. సరనాబత్తువారి దేవమ్మ వీరు తొమ్మిదిమంది పట్టపుభార్యలు.

వీరుగాక వుంచుకున్న స్త్రీలు ౧. నారాయణమ్మ ౨. చిన్నకనక
మ్మ ౩. అరవిందలోచని ౪. శాంతిమతి ౫. తారా. యీ అయిదుమంది వుంచుకున్న
స్త్రీలు. యీ ప్రకారం వుండగా ఇందులో నెం ౧ లక్ష్మమ్మకు తిమ్మమ్మ అనే కుమార్తె
గలిగినందున రో చిన్నదాన్ని కనకగిరి రంగప్పనాయని కుమారుడు కనకనరసింగప్పనా
27 యునికి ఇచ్చి వివాహం చేసి వుండగా చిన్నది కాలం చేసెను.

పెద్ద. వరలంగమ్మ గారికి బాపనసోమియ కలిగెను. కాచిన్నవారికి తా
ళిమళ్లి కృష్ణప్పనాయునికు మాతెలికి అమ్మను ఇచ్చివివాహం చేసి వుంచగా కా వెంకటా
ద్రమ్మ అనేకు మాతెలిగలిగి బాపనసోమియ ౧౨ సంవత్సరములు ఆవారై కాలంచేసిన తర్వాత
పుత్రవియోగం వల్లమహాత్తైనకష్టదంపతి తారికి పుత్రసంతానం తనభార్యలకుయువ్వ
రికిలేక పోయెను అని ఆలోచనచేత మదనగోపాల నాయునికుమారుడు పట్టినా
యుడు అనే ఆయనకు పృథ్వీ ఆళ్ళవారికి జ్ఞాతుడు ఉరనేవున్నాడు ఆయనకుమారుడు
చిన్నవాడు వున్నాడట. ఆయనను పిలుచరావలెనని ఆలోచనచేత తనభార్యలతోచేయు
గావారు అనినది. ఏయుందర మాకు సంతానం లేకపోతుందేకా ఆలోచన చేయుందుకు చేసినా
వు అని విరిచిరి. తదనంతరం మొగలాయివారికి ఇయ్యవలసినరూపాయలు తంబాలిమి
త్రం జిల్లా పాలెం అంకప్పనాయునివెంకట్రామన్నకు వకీలుచేసి హైదరాబాదుకుపంపించి
వుంచగా అతడు పాయిమషోర్ నవాబుకు కృష్ణాతీరదర్శనంచేసి వారితో మాటపలుకు
బడిమాటలాడుకాని నవాబ్బరదుమాసం తారినివిడిపించి ఇస్తానని సర్కారుతో వ్రాసిఇచ్చి
లాపుదాసి నుంచి సర్కారువారి అనుమతి హాంసం పొందియుకాని సురపురానకువచ్చి వెంక
టప్పనాయునితో నానావిధాలుగాచెప్పి నవాబ్బరదుమాసం విడిపించి సర్కారువారికి
ఇప్పించినందున నవాబు రాజుగా నాచెంత్రచేసి కొన్నిదినములలో అంకప్పనాయుని సంహా
రంచేయవలెను అని మంత్రమైన జమేదారకొంతిమ్మప్పతో ఆలోచన చేయుగా
తిమ్మప్ప ఆమోదించి అంకప్పనాయుని ప్రయత్నం చేస్తాను అని యత్నంలో వుండ
గా ఆలోచన అంకప్పనాయునికి తెలిసినందున నవకవ్వాజం తో అంకప్ప
నాయకుడు సురపురం విడిచి వెలుపటికి పోయెను.

ఇంగ్లీషువారికి కృష్ణాతుంగభద్రానదులకు దక్షిణదేశం వదప్పడు

త్రి, బళ్లారి, ఆదవేని, మొదలైన రాజ్యం అయిన తర్వాత ఆ తట్టువుండే సంస్థానాధిప
౧౮. తులందు, పాళెగాండ్లున్ను అక్కడ జీవనాదులు లేక ఈరాజు వద్దికి వచ్చిన వారి వివరం వ్రాస్తాను.

౧. జల్లి బాల్లపల్లి బొగప్ప నాయకుడున్ను. ౨. తాడిమర్రి సంస్థానం కృష్ణప్ప నాయకుడున్ను. ౩. తని కుమారుడు రామప్ప నాయకుడున్ను. ౪. రత్నగిరి నా రాయణస్వామి రాయప్పరాజు. ౫. కనకగిరి డిప్పెంద్రప్పగారు వీరు వచ్చి వుండగా వీరికి జీవనాదులు చేసి వుంచి ఇందులో తాడిమర్రి కృష్ణప్ప నాయునికన్న ఇంతాగాదినుంటు రాజసోమతిలంగి నాయుని తమ్ముడు సన్నసోమప్పకున్ను. ఆ పాలా బలస్వాముల వారివద్ద ముద్రాధారణం చేయించి తిరుమలగిరి యాన పెట్టించి సన్నసోమప్పకు రామరంగ నాయకుడు అనే బిరుదానం పెట్టించెను. తర్వాత ఆనెగొంది నరపతి రాజు వచ్చివుండగా వారికి అమత్కాలం గానదు చుకొని కొన్ని దినములు వుంచుకొని నిండా ఆదరణ చేసి యుద్ధాస్థలానికి పోతా ముల్లెంబెడి చక్కగా మానస న్మానం చేసి పంపించెను.

ఈరాజు వెంగలాయులకు సురపురం ది ౪౬౬౬౯౫ = దేవదుర్గ సంస్థానం ది ౪౦౦౦౦ వెరసి రూపాయలు ౭౬౬౬౯౫ = పైష్ వేమవరాష్ట్రులకు బండ్లజాతి రూపాయలు స్ర్తాంగ్ పసలి పల్లంతరం ౯౦౦౦౦ రూపాయలు ఉపకారం ఇచ్చి. ఇది గాక చవుతాయి బాబతి ౧౪౦౦౦ రూపాయలు ప్రతిసంవత్సరం నిత్యాన్న కొరకు ఇస్తా వచ్చి వెరసి మహారాష్ట్రులకు ౨౦౦౦౦ రూపాయలు ఇచ్చి. ఈ పూర్వం మర్యాదలు గాక సర్కారువారు బలవంతులైనప్పుడు దర్బారు ఖర్చులకు నష్టి నజరానాలం ఇచ్చినం ఇచ్చెను. తనవము మరాఠి నరాజమ్మకు కొంత ఇస్తు వచ్చి ఇచ్చి గోపాలస్వామి కడ త్యాగమొదలైన చేయించి బ్రాహ్మణులకు అనేక ధర్మాలు చేసి ప్రతిసంవత్సరం తిరుపతికి తగిన ముడుపులు బ్రహ్మోత్సవానికి పంపించి అక్కడనుంచి బహుమానాలు అంది తనభార్య కనకమ్మ పేరిట తిరుపతిమీద

వేంకటాచలపతి సన్నిధియందు రక్షితముగా ప్రతిమ చేయించి వుంచి సురపురం
౫౧. రాజధానియందు పరమండలం రపారితనములో విజ్ఞాతి సాంబ్రాజ్యస్థి౨ వ సంవత్సరా
లున్ను ౧౦ నెలలున్ను, ౧౫ దినాలున్ను రాజరికం చేసి తిరిగి సంతానం లేక శాలివాహన శకం.
౧౭౦౨ దుందుభి నామ సంవత్సర ఆషాఢ శుద్ధ ౧౫లు ఈరాజు స్వర్గస్థుడాయెను. ఈరా
జుకు తిరిగి సంతానం లేనందున ఇతని భార్య౹౹- నెం ౩. కాటమ్మ౹౹-

ఈ ఖారసాని మంత్రియైన జవహార జ్ఞాతి మనుష్యు. ఇంతకాలాంత్రము
ది పెద్ద మనుష్యులున్ను, మంచి వాళ్లైన వారు వేను అని ఆలోచన చేస్తున్నారు. జమదార
జ్ఞాతి మనుష్యులో గడసుంచి దండనాయకత్వం చేస్తూ వుండె గనుక ఈ ఖారసాని తిమన్నప్పకు
యధాప్రకారం మంత్రి కార్యం ఇచ్చి తాను రాజ్యభారం వహించి సురపురం రాజధానియం
దు ౯ నెలలున్ను ౧౯ దినాలున్ను ధారత నంచేసి శాలివాహన శకం ౧౭౦౩ దుందుభి నా
మ సంవత్సరం మార్గశిర శుద్ధ ౪ పక్షం తరం రాజరికం చేసి జ్ఞాతి అయిన పిడ్డనాయుని
కి రాజ్యభారం కట్టిరి౹౹- నెం ౪. పిడ్డనాయకుడు౹౹- ఈరాజు తండ్రియైన మదన
గోపాలనాయకుడు విష్ణుభక్తి పరాయణుడుండై వైరాగ్యములో పరలోకగతుడైన తర్వా
త ఈ పిడ్డనాయకుడు కష్టతా వ్యసంస్థానానికి యవ్వరు దర్శతే లేనందున వేమన మాయు
గారు ప్రభువులైన తర్వాత మేనత్త గారు వుంటిన వర్షం తరం తమ దగ్గర నే వుండు
మని వుంచుకొని వుండిరి. గనుక ఆకట్టడి చేసి వుండెను. ఇంతల్లో నెం ౨ వెంకటప్ప నాయక
డు పరలోకగతుడైన వర్తమానం విని ఆకట్టడి నుంచి రాయచూరు ప్రాంతానికి వచ్చి
సురపురంలో వుండే పెద్ద మనుష్యులకు నా నిదర్శనాలు ప్రాయముగా ఆకట్టడ వుండేవా
రు అనిన వి. యజమానుడు సాక్షాత్తు వుండగా ఆడవాండ్లు ప్రభుత్వం చేయించేది
బాగా లేదని ఆలోచన చేసి. వెంకటప్ప నాయకుడు కాలంచేసిన స్థి [illegible]

పటికే పెయి మంత్రియైన జమదార ఖాతిమ్మప్ప మీద రాజాజ్ఞాధర్మం చేస్తూ వుండిన జ
ల్లి పాళెం అంకప్ప నాయుణ్ని కలసి ఇలాగు నడిచేసినంత్రాట ఆ వెంబడించి అంకప్ప నా
౩౦. యకుడు అనినది. సంస్థానానికి యజమానుడు పెద్దినాయకుడు గాని ప్రభుత్వం
దివాంస్థానకు సంబంధం లేదని సర్కారులో జవాబు స్వాధీ చేసి కొంత నజరానా అని వప్పస
రాయకుసై జాతెచ్చి అంకప్ప నాయకుడు పెద్దినాయునికి ప్రభుత్వం చేయించవలెనని నిరా
త్వం చేయుస్తూ సురపురస్థితాన కేకులు అంకప్ప నాయునికి అనుకూలం అచ్చుకమంత్రియై
న తిమ్మప్పను బట్టి ఖైదు చేసి వెంకటప్ప నాయుని భార్యల యేకలసి వారుతో మస
మ్మతించి పెద్దినాయుణ్ణి పిలవనంపి పట్టాభిషేకం శాలివాహనశకం ౧౭౧౮ అగు
బ్ర నామసంవత్సర మార్గశిర శు౹౹ ౧లు చేసిరి॥

తర్వాత సర్కారు తర్ఫునుంచి వచ్చిన షేక్ జామహా పత్తేకాము పెద్దైన
ప్రముఖులైన పెద్దమ మహ్మద్ పులుకాని సర్కారు ఇవ్వవలసిన నజరు రూపాయ
లు మాటపలుకుల నిమిత్తం గోలుకొండకు పోయి అక్కడ సర్కారు వారి యొక్క మాటలాల
డుకొని ఇలాగడ ఇవ్వవలసినదేష్ట పుకమిన్ని పట్టాభిషిక్తుడై నందానికి నజరానా కూడ
వగైరా ముక సర్కారువారి దయకు పాత్రుడై సర్కారులో తనకు జీవనాధులు కొంత
నిష్కర్షగా వగైరా ముకాని అక్కడి నుంచి సురపురానికి వచ్చేలోగా పట్టి ఖైదులో వుం
చిన జమదార ఖాతిమ్మప్పను విడిపించి ఆయనకు దివానగిరి ముద్రాప్రకారం ఇప్పించి
తాను పెద్దమహమ్మద్ వుండగా మరి కొన్ని దివసాలకు తిమ్మప్పరాజు అంతఃకరణ శుద్ధా
గ్రుడ్డై వుండగా తిరిగి తనకు తిమ్మప్పకు విరోధం వచ్చినందున ఆయనను పట్టి శిక్షనొ
యవవేసుమని ప్రభువు లో ఇలాగనచేయగా రాజా జంట ప్రార్థనకు సమ్మతించక
పోయినందున మరి సురపురం విడిచి షాపురం చేరి రాజా ప్రార్థనకు దోపక్రమించగా

రాజు అయిన పిడ్డినాయకుడు సర్కారు నుంచి ఫౌజు తెప్పించి ఆంకప్పనాయున్ని పట్టు
కోవాలని ప్రయత్నం చెయ్యగా సర్కారు తర్ఫు నుంచి వచ్చిన ఫౌజు పురంనుంచి అంకప్పనా
యున్ని పట్టుకపోయి గొలకొండలో ఖైదులో వుంచి వుండగా. అతను అక్కడి నుంచి వె
ళ్ళవది మరి రాజ్యార్థం సాగకుండా వకతట్టు మహారాష్ట్రుల మిలాయి ప్రయత్నం కావుండగా
31 ఇంతలో రాజ్యమహాపతిరాయ ముసల్మానులు సర్కారుకు యీనాం అయిన వచ్చినాపురందరదా
యందు వుండిన తర్వాత కొంత ఫౌజులో అంకప్పనాయకుడు బయలుపడి వచ్చినవారు పెంపతీరా
ములోగడ నుంచి వివాతంగా వుండెగనుక ఆయన ఆసరా చేసి అతని ఫౌజు యావత్తు తన
స్వాధీనం చేసుకొని రాజ్యార్థానికి ప్రయత్న ప్రమించి తిమ్మప్పను పట్టి తన స్వాధీనం చెయ్యమని
ఈ రాజు లోజవాబు స్వాయిచెయ్యగా ఈ వర్తమానం తిమ్మప్పకు తెలిసి స్థలం విడిచి వెలుప
టికి పోయెను. తర్వాత రాజు అంకప్పనాయున్ని సురపురానికి బలవంతం పెరదయచేసివు.
చుకొనా లిదియీ రాజుకు అంకప్పనాయునికి పడకరాకపోతే అంకప్పనాయకుడు మహా
పతి రాముల ఆసరా చేసుకొని గానాపురం వదిలిచేసి సురపురం మొదలైనవి తీసుకొని రా
జు అయిన పిడ్డినాయున్ని. ఇతనికు మారుడు వెంకటప్పనాయున్ని జమదారభాతిమ్మప్ప
కుటుంబములో ఇంకొకరైన వెంకటప్పనాయకుని గారి భార్యలు కాబట్టి మొదలైనవారి
లోగానాపురానికి మహాపతిరాము పట్టికి పిలుచుకపోయి అక్కడి వెంకటప్పనాయునికి ఖైద్
కాపట్మకు లిదియీ రాజ్యం ఇప్పస్తాన విరాజ్యమంత్రా ఈ రాజు పిడ్డినాయునికి స్వా
ధీనం అయ్యేటట్టు చేసినందున రాజు వెలుపటికి పోయిన మంత్రి తిమ్మప్పను యు
ప్పారికి తెలియకుండా లోగానే గొలకొండకు పంపించి రాజ్యార్థం చెయ్యగా కొన్నాళ్ళ
టు సిద్దినం ధారవారికి మ్మకు లో ఆదమునుంచి మేస్తరు షాల్యర ధారగారు వచ్చినా
పురంలో వుండిన రాజు మన్ని ఈ రాజుకు మారుడు వెంకటప్పనాయున్ని తిమ్మప్ప

బములో తోడ్కొని వినుపించి. వెంకటప్ప నాయునికి విశ్రాంత పరచి గోటుకొండకు
పిలుచుకపోయి అక్కడ జీవనాదులు నిష్కర్షచేసి ఇప్పించిన తర్వాత మహిపతి
రాముమీద సర్కారు వారు రాజా ద్రోహం చేసి అతన్ని పట్టుకొనని మొగలాయి ఫౌజు
పంపించి వుండగా శోలాపురం మీద వారికి కివరకేలుయుద్ధం నడిచి మొగలాయి ఫౌ
2. జులు పారిపోయెను. తరిగి రెండవసారి ఇంగ్లీషు వారి ఫౌజులు వచ్చి మహిపతి
రాము నర్మదా నది పర్యంతరం తరిమినందున అతడు ఉత్తరదేశానికి పారిపోయి అ
క్కడ యశవంత్రావు హోళకరు వారి అంత్యం కర్మాసం పొందించుకొని వుండగా.
మొగలాయి వారు మహిపతిరాము భార్యకు పురుషుల ఇంగ్లీషువారి మూలకముగా
తీసుకపోయి కొంత స్థలం యిందు వుంచిరదు..

తదనంతరం జమదారా తిమ్మప్ప నాయకరాజు పిలవనంపిరివారిని
లిఖ్ఖి కొరాజు పిత్తినాయకుడు సురపురం రాజధానియందు రాజరికం చేస్తూ బవారి
వెంకటప్పనాయుని భార్యలు మొదలైనవారిని పిలుపించి అతనిమనుమరాలైన రామమ్మ
కు వెల్లారి తాలూకాలో వుండే చెంద్రి ఇంకటప్పనాయునికి ఇచ్చి వివాహం చేసి వారికి జీవ
నాదులు ఏమో కొంతగ్రామాలు జహగీరు ఇచ్చి సురపురంలో వెంకటప్పనాయుని బహా
రీనగరులో వుంచి తాను మహారాజ సంరక్షణయుకవుండెను. తర్వాత బిజాపురం రాజ్యం యొక్క
సుముకు రావలసిన మర్యాదలు అభ్యంతరం వుండగా ఫౌజు పంపించి బిజాపురం
13 షహరులో వేసుక వెలదినములు కొట్లాడి తమ బాకీ సుములు మూవ
క్కరోగ 13 పర్యంతరం రాబట్టుక, పిమ్మట ప్రతినిధి తట్టువవుండే బిజాపురం అము
లదారుడు బాజీ వేంకటేశం పంతుల స్వాధీనంలోగా ఇచ్చివచ్చిరి.

పిమ్మట సురపురానికి మూడు కోసులు అరణ్యంలో వాయవ్యంగా వస

దుర్గం అనే భూమికి కిల్లా కట్టించినది ౧౭౧౮ ఫసలీలో నిర్మించి అక్కడ బహుభాగాలు
న్ను. తొలుత కల్పించి అక్కడ రాజధాని వసేనే చేసి అక్కడ కొన్నిదినములున్ను, సుర
పురం రాజధాని యుండు కొన్నిదినములు వుంటూ వుండెను.

ఈ రాజు ఇళా సాపల్లి పుభార్య స్వాపలివారి చిన్నది వెంకమ్మకు కుమా
రులు కలిగినది. ౧. వెంకటప్పనాయక ౨. నరసాప్పనాయక ౩. చినవెంకటప్ప
౩౩. నాయక ఈ ముగ్గురుకు మారులు కాక ఆడివారు ౧. వెంకటమ్మ ౨. చినవెంకటమ్మ
౩. మంగమ్మ. ఈ ప్రకారం ముగ్గురుకు మాతెలు కలిగివుండగా రత్నగిరి నాదిరాజప్పను
పెదవెంకటమ్మ. స్వాపలి రాఘుప్పనాయునికి చినవెంకటమ్మ. కొప్పరగిరి రంగప్పనాయు
నికి మంగమ్మ. ఈ ప్రకారం కుమాతెలుకు వివాహం చేసెను పెద్దకుమారుడైన వెంకట
ప్పనాయునికి ౧. స్వాపలివారి చిన్నది చిన్నమ్మ ౨. బవారి వెంకటప్పనాయుకుడు
సాకుతూ వుండిన రంగమ్మ ఈ ఇద్దరిని వివాహం చేసెను.

ఇది గాక వుంచుకున్న కాపజాతి స్త్రీ చేమమ్మకు ౧. వెంకటప్ప ౨.
చినవెంకప్ప ౩. వెంకప్ప ఈ ముగ్గురుకు మారులు కాక ఆడవారు ౧. గిరియమ్మ ౨.
సీతమ్మ ౩. చిన్నమ్మ ఈ వీరు ముగ్గురుకు మాతెలు కలిగి వుండగా వీరికి వివాహం చేసె
నది. జూపల్లి రాయగౌడకు గిరియమ్మను, దేవదుర్గం కృష్ణప్పనాయునికి కుమా
రుడు వాసుదేవనాయునికి సీతమ్మను ఈ ప్రకారం వివాహం చేసిరి. తర్వాత మరి
కొన్నిదినములకు బిజాపురం ప్రాంతం ౧౭౭౮ ఫసలీ నుంచి రావలసిన రుసుములకు
విరుపాటు అడుగనారంభమంతు బాళిరావు పక్షం తరంతె అసినలవు ఏలుమగదా రాజ్యం యా
వత్తు దాగిచినారని ౧౭౭౦ ఫసలీ పర్యంతం ఇవ్వక ఇవతల ౧౭౭౧ ఫసలీ నుంచి యుద్ధా
ప్రకారం ఇస్తూ వచ్చినారట. ఈ రాజు బ్రాహ్మణులకు సర్వ అగ్రహారాలు గ్రామము ...

ఇంకా కొంత్ర భూస్వాస్థ్యం ఇచ్చి తాము సర్వదా శ్రీ మాయగా భాగవత భారతం మొద
లైన గ్రంథాలు కాలక్షేపం చేస్తూ ౧. కప్పట్రాళ్లలో వున్న బండవతి మ్యాన్నాయకుడున్ను
౨. పెద్దాపతి సంస్థానం కొండ్లనాయకుడున్ను. ౩. పందికోన సంజీవనాయుడు, బనవెం
కటపతి నాయుడు శ్రీ మాననాయుడున్ను ౪. కందనూరి రాజ్యంలో వుండే పాణ్యం వెంకట
ప్ప, రంగప్ప, ఈ ప్రకారం సంస్థానాధిపతులున్ను. పాళెగాండ్లు. అనేక జీవనాదు
లున్నవేక వచ్చిన వారికి జీవనాదులు చేసి వుంచి బహుధర్మాత్ములై రాజబహుబిరి
ది తన్ను సకల జనములు ప్రస్తుతించగా గోపాలస్వామికి అనేక ఉత్సవాలు చేసి ఇతని
4 నికాలంలో రథోత్సవం కట్టించి శ్రావణమాసంలో పవిత్రోత్సవంలో శ్రావణ దక్షిణ ఇచ్చిన
ట్లుగా తాము గోకుల అష్టమి దినం ఉత్సవం చేసి నవమి దశమి యందు వచ్చిన బ్రాహ్మ
ణ్యములో వేదపారాయణ నవములను ంచి ప్రసంగాలు చేయించి వారికి తొాస్తాను
సారం విచారించి దక్షిణలు ప్రతి సంవత్సరం ఇవతల ఇస్తూ వచ్చినను.

ఈ శ్రావణ దక్షిణకు పది వేల రూపాయలు ఖర్చు అవుతుందని
అంటారు. ఈ ప్రకారం ధర్మం చేసి సురపురం రాజధాని యందు సర్వమండలం
౧౮ సంవత్సరాలున్ను ౪. నెలలున్ను ౭. రాజరికం చేసి మొగలాయిలకు
౨౬౬౬౬౪ = పేష్కషి రూపాయలున్ను, ఇది గాక సర్కారు వారు ప్రబలంగా
వున్నప్పట్లు ఆ పేష్కస్తై నష్టములతరగని గజరాగాలు అన్ని ఇచ్చి మహారాష్ట్రులు
కు చవుథాయి నిష్పాంతం కా అనకు ౧౪౦౦౦ రూపాయలు ఇచ్చి శాలివాహన శకం ౧౭
బహుధాన్య నామ సంవత్సర చైత్ర శుద్ధ ౧౦ యి పరలోకగతుడైరి యనున.

తర్వాత ఈ రాజు పెద్ద కుమారుడు నె౹౹ ౧౮ వెంకటప్పనాయకుడున్ను
ఈ రాజు వెంకటప్ప నాయక బలవంత్ర బహరి. శాలివాహన శకం ౧౭౪౦ బహుధా

నామసంవత్సర వైశాఖ బహుళ ౧౦ లు పట్టాభిషిక్తుడై రాజ్యంచేస్తూ వున్నాడు. యీ రాజు తండ్రి
పిత్తి నాయకుడు ద్వారతనం చేస్తూ వుండగా తండ్రికి భక్తుడై శ్రీమదాజ్ఞ మీరాదయుద
రాజ్యం చేస్తూ వుండిరి యీ కాలమందు బహుధర్మాత్ములని సకలజనములు స్తుతిస్తూ వుండిరి.

తదనంతరం పట్టాభిషిక్తుడైన పిమ్మట తండ్రి వలెనే బ్రాహ్మణు
లకు అగ్రహారాలు ఇచ్చి కొంతమందికి వృత్తులు కల్పించి బహుమంది బంధుజనం
మొదలైన వారు ౧ బసవాపురం నందిపతి ౧, నిడిగల్లు సంస్థానం మొదలైన పు, తెఱా
లయదుర్గం సంస్థానం తెనుగు బలిజ కోనేటి నాయుడున్ను. ఈ ప్రకారం వచ్చినవా
రికి జీవనాదులు చేసివుంచి బ్రాహ్మణ పోషణార్థం కొల్లగోపాలస్వామికి ఉత్స
వాలు చేయిస్తూ తండ్రి నిష్ఠగా చేసే వ్రతాకార్యంత్రా వళ్ళి గోకులాష్టమి ఉత్సవం
చేయించి బ్రాహ్మణులకు మోహనతానం సారం ప్రపంచాలు చేయించి రక్షించాలు
వుస్తూ వున్నాడు. యీ రాజు పట్టాభిషిక్తుడై యేలుతున్నప్పుడు సరుకారు రాజ్యాదగా
౩౫ లాలు వారు యీ రాజు లో చేదు లక్షలరూపాయలు నజరానా వచ్చియున్నాని సర్కారు
తట్టుమంచి వస్త్రపాత్రం గజములు కూడా బహుమానం చేసి పట్టాభిషిక్తున్ని చేసినా
రు గనుక యీ రూపాయలకు వాయిదా చేసుకొని సర్కారు వారికి చెల్లిస్తు తదనిపించు
కొని సురపురం రాజధాని యందు సంవత్సరమంతలం ద్వారతనం చేస్తూ వున్నాడు. —

వీరికి బిజాపురం రాజ్యములో రావలసిన రుసుములు ఇంగ్లీషు వారికి
పునహా మొదలైన మహారాష్ట్రుల రాజ్యం ౧౮౧౭ వ సంవత్సరం శాలివాహన ౧౧౦౮ లుల పాలమతి
నుంచి జవరేల్ మనరో ద్వారా గారు కాపాడుకునే పై వనూలు నుంచి వీరి రుసుము
లు నిలిచినవి. వీరున్ను చేసిన పూర్వాయల్లీ ఇంగ్లీషు వారు ఋణు గొడుగు ఖండణి బాబతు రూపాయిలు
రూపాయలు ౧౭౦ వెంకటప్ప నాయకుని కాలంలో ౧౮౪౬ ఫసలి వర్షం తరం ఇచ్చి ఇవ

తల ఈవర పట్టం తరం ఇయ్యలేదు. ఈ రాజు ముప్పై సంవత్సరముల వాడు. శ్యామల వర్ణం

మున్నతం మనిషి. ఆజానుబాహువులు గుండుముఖం విశాల నేత్రాలున్న నిరంతరమే

ఈ మనుషు వర్ణం తాడునట్టి పుడిగిలో దిగికాలా కట్టెరు మాల అయిదు మూళ్ళ బాబ

తు బట్టి వుంటాడు. సర్వదా వేటమార్గం ఇష్టపడాడు.

ఇతనికి సంతానం ౧ పెద్ద భార్య చిన్నమ్మకు. ౧. రామప్పనాయక

ఆడవారు ౨ లక్ష్మమ్మ ౩ రుక్మమ్మ. ఈ ముగ్గురు గలిగిరి. ౨. రెండో భార్య రంగమ్మకు

కు ౧ కృష్ణప్పనాయక, ౨. సిద్దినాయక, ౩. పాపినాయక, ౪. మదనగోపాలనాయక,

౫. వాసుదేవనాయక, ౬. చినవెంకటప్ప నాయక. ఈ ఆరుమంది మొగవారు గాక

ఇంకా ఆడవారు ౭ వెంకమ్మ, ౮ గోవిందమ్మ, ౯ సత్యమ్మ. ఈ ప్రకారం మొగవారు

ఏడు మంది ఆడవారు అయిదుమంది సంతానం కలిగినది. ఇంకా వీరికన్నా

ఈ రాజు తమ్ములు ఇద్దరికి కన్నా వివాహం కావేదు, ముందర కావలసి వున్నది. ——

నెం ౫. ఈ ఇరువై అయిదు నెంబర్లలో పదమూడు నెంబర్లకు

36. ల్లాంతరం కొంత మంది పురుషులు కొకేరి మరాశిలమందు తగినట్టుగా వుండిరి. ఇవతల

పదునాలుగవ నెంబరు రాజుమంచి స్వభుజబల పరాక్రమంతో బిజాపురం అల్లి ఆదలషా

వారి వద్ద ౧౫ నెంబరు రాజు బాహా మెహనతు చేసి ౧౦౭౧ సంవత్సరంలో సనదు సరంజాము

యావత్తు జహాగీరు మొదలైనవి సంపాదించిరి. ఈ శకం అరబ్బీ స్థాని సంవత్సరం సంఖ్యాప్ర

కారం ఈ శకానికి సుమారు తొమ్మిది సంవత్సరములు హెచ్చు తగ్గుగా కనిపిస్తూ

వున్నది. ఇందుకు విచారణ కావలసినది. అది ప్రభృతి ఈవర పర్యంతరం సదరమంది

లం కృష్ణా భీమరథీ నదుల మధ్య దేశంలో రాజ్యం చేస్తూ ఇవతల ౨౦ రాజు నాటికి ను

చి కృష్ణానది ఆవతల పూర్వం ఆనెగొంది రాజ్యం దేవదుర్గ సంస్థానం సాధించి …

న్నత మైన దర్పోత్తి సమయం లో రాజరికం చేస్తూ వున్నారు. ఆ రాజ్యానికి సగరమండలం
అనే అభిధానం యేమంటే పూర్వం సగరరాజు ఏలికెన్ని, సురపురానికి ఈశాన్యం నాపురందు
ర్గం సగరరాజు ఏలిక దుర్గం అనిన్ని జనములు అంటూ రుగనుక ఆ మండలం సగరమం
డలం అనే అభిధానం కనిపించినది. గనుక ఈ సంస్థానం రాజ్యం సమ్మతువారి గ్రామాల యొ
క్కుండి గోష్వారా వ్రాస్తా వి వివరం —.

సమ్మతువారి సురపురం (...) ఇందులో గ్రామాల జ...

	గ్రామాలు	ఖ్యా అగ్రహారాలు	మంత్రి మొదలైన వారి కైవసం	సర్వమాన్యాలు	మొకాసా నామీ బాబతి	బాకీ సర్కారు దాఖలా గ్రామాలు
౧. సమ్మతు ఆగ్రా దుర్గా	౪౧	—	౧	—	౧	౪౦
౨. నెలగిత సమ్మతు	౨౭	౪	౩	౩	౧౦	౭
౩. రస్తాపురం సమ్మతు	౪౯	౭	౯	౪	౨౦	౨౯
౪. వడిగెర సమ్మతు	౨౯	౩	౧	౧	౫	౨౪
౫. పొమ్మనారు సీ	౨౬	౫	౪	౧	౧౦	౫౬
౬. శిరవళ్ళ సీ	౧౫	—	౧	—	౫	౧౪
౭. దేవాపురం సీ	౩౨	౮	౧	౨	౧౧	౨౧
౮. మాలగత్తి సీ	౩౦	౫	౬	౩	౧౦	౨౦
౯. మద్దరికి సమ్మతు	౫౭	౪	౬	—	౧౦	౪౭
౧౦. కెంభావి సమ్మతు	౫౫	౪	౪	౫	[illegible]	౪[illegible]
౧౧. ముళలి సమ్మతు	౨౧		౨	౧	౩	౧౮
౧౨. బైచబాళ సమ్మతు	౭		౧		౧	౬
౧౩. వాయిణిసిని సమ్మతు	౪౦	౧	౩		౪	౩౨

37. ౧౪౹ కొత్తకల్లుసంపుతు — ౨౪ — ౨ — ౨ — ౪ — ౨౦

౧౫౹ బల్లర గ్రామాలు౹ ౨౮ — ౨ — ౨ — ౨౬

౧౬౹ దేవదుర్గం వగైరా బల్లర గ్రామాలు — ౫౪ — ౩ — ౧౧ — ౫౪

౫౪౦ — ౪౨ — ౫౨ — ౧౬ — ౫౧౫ — ౪౭౫

~~[illegible]~~

౮౹ దేవదుర్గం బాబతు౹ ౧౹ ఉదకెర పైకి౹ ౧౹ జాలహాళ్ల పైకి ౧౹ గోవవల్లి పైకి — ౨౹ గుడిగుంట పైకి౹ ౧౹ క్యాదకెరె పైకి౹ ౧౹ ఈ గ్రామాలు సురపురం దామ్లా౹

౧౭౹ దేవదుర్గం బాబతు౹ ౨౬ — ౫ — ౦ — ౫ — ౨౧

౪౬౹ ముసరకల్లు సంపుతు౹ ౨౹ రామదుర్గం సంపుతు౹ ౮౹ జంతకల్ సంపుతు౹ ౧౬౹ బల్లర గ్రామాలు౹ ౮౪౹ ఇందులో సురపురానికి చేరిన గ్రామాలు వగైరా [illegible] గ్రామాలు౹

౬౦ బస్తీ గ్రామాలు౹ ౧౬౹ పాడుబడిన గ్రామాలు — — —

౧౮౹ ఉదకెర పాళెం బాబతు — ౪౩ — ౨ — ౨ — ౪౧

౪౪౹ ఇందులో సురపురం దామ్లా ౧ గ్రామం వేశా౹

౧౯౹ జాలహాళ్ల పాళెం బా — ౨౫ — ౨౫

౨౬౹ ఇంటికి సురపురం దామ్లా వేశా [illegible]

౨౦౹ క్యాదకెరె పాళెం గ్రామాలు — ౬ — ౬

౨౩ సురపురం దామ్లా౹ వేశా౹

38౹ ౨౧౹ గోవవల్లి పాళెం౹ — ౬ — ౨ — ౨ — ౪

ఇందులో సురపురం దామ్లా ౧ వేశా౹

౨౨౹ బల్లర గ్రామం ఉమర ప్రాదేశాలు ౧ — ౧

గుంతగూళెం బాబతు౹

౨౩౹ బల్లర గ్రామం ఉంబళం ౧ — ౧ — ౧

కృష్ణా తీరం — [illegible]

౨౪౹౹ బిళ్లర బంట్రౌతులకు నడిచేది - ౧ . . . - ౨ . . . - ౨ . . —

౭౦౦ - ౪౨౹౹౮౯ . . ౧౬ - ౧౧౭ - ౧౭౭౩

ఈప్రకారం వుండగా ఇందుకు ముందు పురంధర [illegible] గారు
దా లూమ్మది లక్షల రూపాయలున్నవి. నేను [illegible] సంస్థానం [illegible] మూ
డు లక్షల రూపాయలు వెరసి పంది [illegible] లక్షల రూపాయల రాజ్యం అని అంటారు. ఇప్పుడు
ఈ ఖర్చు వసూలు అవుతున్నది అని సరకారు వారి వారసు. ఇందుకు [illegible] సంస్థానం [illegible]
కాలవివరం. [illegible] కాలువలు [illegible] ఇందులో ౧౧౦
[illegible] వెరసి ఇన్నారు. ౧ంటైన [illegible]
[illegible] నిర్ధారణ [illegible] ౧. వజీరాలు. ఈ రాజులకు అష్టదైన భాగములు
తం౦౦౦ వారికి [illegible] కొంత [illegible] వస్తాయి [illegible]
దైన వృత్తులు [illegible]. వీరు పూర్వం పండింటి వేలకు వుండగా కొంత ముందు [illegible]
అయిన వారు [illegible] ఇప్పుడు [illegible] నున్నారు. వెరశి ౨౧.
పైన వ్రాసిన గ్రామాల వివరం పెద్ద క్షేత్ర [illegible] సిద్ధం అయిన మొదటి తెలియజేస్తిని

B
1/8/43

Restored by. కే. శే. [illegible]
12-7-43-